

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Громади можуть об'єднуватися в асоціації

Ранкове засідання 16 квітня

Обмінявшись думками з приводу порядку денного, народні обранці ухвалили рішення розглядати документи в другому читанні за скороченою процедурою. Одразу після цього фракції БЮТ та «НУ—НС» попросили перерву. Однак сесійної зали депутати не покидали. Натомість лідер БЮТ Іван Кириленко виступив із заявою про те, що його колеги занепокоєні відсутністю в порядку денному питання про створення ТСК, яка розслідувала б факти порушення законодавства навколо телеканала «Інтер». У відповідь на це Голова Верховної Ради Володимир Литвин поінформував, що на ранок четверга це питання неможливо внести до розкладу, оскільки не має необхідних документів. Схожа ситуація, наголосив глава парламенту, і з законопроектом про зміни до закону про державні закупівлі, на внесенні до порядку денного якого наполягав представник Партії регіонів Олександр Єфремов. Відтак Володимир Литвин запропонував народним депутатам відкласти ці питання до 12-ї години, щоб на погоджувальній раді обговорити, коли вони зможуть потрапити у графік роботи парламентаріїв.

► СТОР. 2

КОРОТКО

□ Уряд подовжив термін проходження техогляду автомобілів до 1 червня 2010 року, таке рішення спричинено недостатньою кількістю сертифікованих заводів для проходження огляду (Укрінформ).

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА (з архіву «Голосу України»).

У сфері земельних відносин нарешті почали наводити порядок

Після того, як майже все роздерибанили

У четвер, який за православним календарем був Чистим, й у Держкомземі оголосили про генеральне прибирання. На брифінгу столичним журналістам у головному органі, що відає гектарами країни, оголосили: для представників засобів масової інформації започатковується низка інформаційних заходів під гаслом «Наводимо порядок у сфері земельних відносин разом!». Планується, що пишуча й знімаюча братія лупцюватиме кримінальну «гідру», котра надійно обляштувалася у цій сфері, гострим словом і викривальними сюжетами. А щоб браві журналісти знали кого і куди бити, подібні брифінги, пообіцяв заступник голови Держкомзему Антон Третяк, відбуватимуться для них щочетверга. ► СТОР. 5

На знімку вгорі: один з учасників брифінгу — начальник Державної інспекції контролю за використанням і охороною земель Олександр Нечипоренко.

65 років визволення від фашистських загарбників відсвяткував Тернопіль

Урочистості відбулися 15 квітня у Старому парку біля пагорба Слави. Ветерани війни, керівники області та міста, молодь поклали квіти до бронзових погрудь Героїв Радянського Союзу, на могили воїнів у цьому парку та на Микулинецькому кладовищі. Священники різних конфесій відправили панахиду. Голова облдержадміністрації Юрій Чижмарь подякував ветеранам за ратний подвиг.

Іллі Чередниченку вже за 90, але й досі він годинами може читати напам'ять Шевченка. Леонід Мазур згадує, як втік на фронт тринадцятирічним хлопчиною, був сином полку, з боями пройшов Україну, Румунію, Угорщину, Австрію. Перемогу зустрів на батьківщині Гітлера — у Лінці. На фронті випадково зустрівся з батьком — він загинув за місяць до Перемоги. Війна забрала у Леоніда Васильовича також трьох братів та дядька.

Любов
ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

На знімку: син полку Леонід Мазур з дружиною.

Фото автора.

ПОДІЇ

У ДТП у Румунії постраждали українці

Учора вранці біля міста Бакеу перекинувся автобус, який перевозив делегацію відділу культури Броварської міськради (загалом 42 особи) до Македонії для участі в конкурсі. За даними на момент верстки номера, внаслідок ДТП постраждала 21 особа, в тому числі 10 дітей. Усіх потерпілих госпіталізували до місцевої лікарні, загинблих немає. Щоб з'ясувати ситуацію на місці та надати співвітчизникам необхідні сприяння і допомогу, до міста Бакеу виїхали посол України в Румунії та співробітник Генконсульства України в Сучаві, передає прес-служба МЗС України.

Гнилий вантаж знову відправлять у Грузію

Українське судно «Берікс», яке вже чотири місяці не може причалити до жодного з чорноморських портів з вантажем прострочених м'ясопродуктів, після ремонту в морі повернеться в грузинський порт Поті. За повідомленням начальника Азово-Чорноморського регіонального управління Держприкордонслужби України Олега Нишпора, судно в порт Керчі не увійде за жодних обставин: за цим стежать прикордонники з трьох постів радіолокаційного спостереження.

ПРОДОВЖЕННЯ НА 7-Й СТОР.

Шахтарям відмовили у реабілітації

У Красному Лучі закрили єдиний в Україні регіональний медико-реабілітаційний центр Міністерства вугільної промисловості, який було створено більш як 30 років тому.

У травматологічному і неврологічному відділеннях щороку проходили лікування понад тисячу луганських шахтарів, які одержали виробничі травми. Крім того, в реабілітаційному центрі кваліфіковану медичну допомогу отримували працівники вугільної промисловості Дніпропетровської, Донецької та інших областей. Але через фінансові труднощі керівники Мінвуглепрому вирішили

закрити установу. Міська влада Красного Луча і персонал центру мають намір домогатися скасування цього рішення, повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.

Найбільші боржники — державні підприємства

Станом на 1 квітня заборгованість з виплати зарплати в Закарпатській області зменшилася на 2,4 мільйона гривень. Місяць тому вона сягнула 13,6 млн. Найбільше завинили підприємства державної форми власності — Солотвинський солерудник (1,7 млн. грн.) і Батьовський хлібокомбінат (403 тисячі гривень). З початку року за фактами невиклати зарплат прокуратурою області порушено 21 кримінальну справу, повідомляє наш власний кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Дифтерит забирає дедалі більше дитячих життів

Україна вперше братиме участь у Європейському тижні імунізації «Запобігти. Захистити. Вакцинувати», що відбудеться з 20 по 26 квітня цього року. Про це сказала директор Департаменту материнства, дитинства та санаторного забезпечення Мінохорони здоров'я Раїса Моїсєєнко, повідомляє УНІАН. За її словами, останніми роками в Україні знизилися рівні імунізації дітей, тож нині маємо високий відсоток показників дитячої смертності й надто — від дифтериту. Зокрема, кожна четверта дитина гине від цього захворювання, зазначила Р. Моїсєєнко і вкотре наголосила, що немає якіснішого, доступнішого та ефективнішого захисту від інфекційних хвороб, ніж імунізація. Тому Європейський тиждень імунізації є ініціативою, спрямованою на підвищення рівня інформованості про інфекції та переваги імунізації. Серед іншого передбачені навчальні семінари, де популяризуватимуть щеплення, публікації про переваги вакцинації тощо.

Буде створено
державний історико-
архітектурний
заповідник
«Замок «Паланок»

Верховна Рада України ухвалила постанову «Про заходи щодо збереження пам'ятки культурної спадщини замку «Паланок» (м. Мукачеве Закарпатської області)».

Мета постанови — впорядкування правового поля щодо замку «Паланок» та надання йому статусу державного історико-архітектурного заповідника відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини».

У постанові, зокрема, рекомендується Кабінету Міністрів розробити в установленому порядку заходи зі створення державного історико-архітектурного заповідника «Замок «Паланок» з віднесенням його до сфери управління Міністерства культури та туризму.

Під час свого виступу один з авторів постанови М. Томенко ще раз зазначив, що Генеральна прокуратура має закінчити перевірку законності рішення Мукачівської міської ради щодо передачі замку «Паланок» до комунальної власності та вжити відповідних заходів прокурорського реагування. Він наголосив, що «з 2003 року після опротестування прокуратурою незаконної передачі історико-культурної пам'ятки в комунальну власність, «хтось» заважає завершити це слідство і дізнатися, що ж насправді відбулося».

«Ця постанова допоможе взяти під державну опіку цей заповідник і допомогти йому на належному рівні приймати і українських, і іноземних туристів. А нам всім пишатися цією пам'яткою культурної спадщини України», — сказав М. Томенко.

Заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко, як автор низки норм рекламного законодавства, позитивно оцінює початок розвитку соціальної реклами в Україні. Натомість, на його думку, «якісний соціальний реклама серйозно заважає відсутність високого рівня політичної культури та етики чиновників, що зловживають такою рекламою».

Микола Томенко нагадав, що згідно із Законом України «Про рекламу» соціальною рекламою є інформація, спрямована на досягнення суспільно корисних цілей, популяризацію загальнолюдських цінностей і розповсюдження якої не має на меті отримання прибутку. Також, за його словами, соціальна реклама не повинна містити посилань на конкретний товар та його виробника, на рекламодавця, на об'єкти права інтелектуальної власності, що належать виробникові товару або рекламодавцю соціальної реклами.

«Чиновники, які зловживають ідеєю соціальної реклами, намагаються зробити подарунок своєму начальнику, а не українському суспільству. Оскільки недоречно використання прізвищ та посад осіб повністю нівелює популяризацію просування загальнолюдських цінностей», — наголосив М. Томенко. Він також зазначив, що і нині, напередодні свята Великодня, в Києві масово розміщені традиційні поздоровлення політиків різного рівня.

Заступник Голови Верховної Ради України переконаний, що розвиток соціальної реклами корисний і необхідний, але «доки чиновники намагаються «використовувати» соціальну рекламу, вона не відіграватиме ту роль, яка їй призначена і яку вона відіграє в інших країнах світу».

Прес-служба Верховної Ради України.

Рух має бути взаємним

Голова Верховної Ради Володимир Литвин наголошує на необхідності прагматичного підходу до українсько-російських відносин і поєднання зусиль обох країн для отримання взаємовигідних результатів співпраці.

«Нам потрібно не клястися у вічній дружбі, не згадувати про історичне коріння і цим обмежувати співпрацю, а говорити про серйозні речі, про прагматичний підхід, особливо за нинішніх світових реалій, щоб мати можливість насамперед поглибити економічну співпрацю», — сказав В. Литвин, коментуючи у середу в інтерв'ю журналістам підсумки своєї зустрічі з делегацією на чолі з Першим заступником Голови Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації Олегом Морозовим, яка брала участь у конференції «Спільні інтереси України і Росії в розширенні співробітництва. Стратегії виходу з кризи».

На переконання Голови Верховної Ради, Україна і Росія мають «там, де необхідно, поєднати зусилля і отримати те, що можна охарактеризувати як кумулятивний результат, який збігався б з інтересами як України, так і Росії».

При цьому В. Литвин наголосив на необхідності переведення двосторонньої співпраці «більшою мірою на рівень народної дипломатії, і в тому числі на рівень парламентів», щоб мати можливість «без будь-яких політичних умовностей говорити про те, чим живуть, переживаються громадяни наших країн».

«Сподіваюсь, що діалоги на всіх рівнях потрібно підтримувати, а головне — щоб ми мали можливість говорити, що на виході отримуємо практичні результати», — підсумував він.

Голова Верховної Ради Володимир Литвин переконаний: Україна повинна принципово ставитися до виконання домовленостей щодо гарантування її безпеки з боку країн-підписантів Будапештського меморандуму.

«Це нагальна потреба часу. Україна повинна гарантувати свою безпеку», — заявив В. Литвин у середу, відповідаючи на запитання журналістів.

Голова Верховної Ради висловив переконання, що Будапештський меморандум, підписаний 1994 року, має набути статус «політико-правового документа, який був би підписаний на офіційному рівні, ратифікований парламентами відповідних країн для того, щоб ці гарантії були не лише задекларовані, а й виконувалися». «Україна повинна більш принципово ставитися до виконання відповідних гарантій», — додав він.

Народний депутат України Віктор Янукович, Голова Верховної Ради Володимир Литвин і Перший заступник Голови Державної Думи Росії Олег Морозов.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

В. Литвин наголосив, що Україна дотримується своїх зобов'язань, зокрема щодо закриття ЧАЕС, «а інші високі сторони своїх домовленостей не виконують або виконують в урізаному вигляді, а не повністю».

«Рух має бути взаємним — ми повинні самі виконувати взяті на себе зобов'язання, і, разом з тим, робити все, щоб інші сторони дотримувалися взятих на себе зобов'язань. Я переконаний, що прийняття такого документа зобов'язального характеру щодо гарантування безпеки України зніме проблему «НАТО чи не НАТО», позаяк вона розколює, розсварює український народ», — зазначив він.

Голова Верховної Ради Володимир Литвин вважає, що парламент і уряд мають провести спільну правову експертизу постанов Кабінету Міністрів України щодо збалансування бюджетів Пенсійного фонду і НАК «Нафтогаз України» після їх офіційного опублікування і визначитися, які рішення потребують законодавчої підтримки.

В інтерв'ю журналістам у середу В. Литвин не виключив, що «ряд змін потрібно регламентувати виключно законом», додавши, що «позаяк це зроблено у вигляді постанов, то насамперед належить провести правову юридичну експертизу».

Відповідаючи на запитання про можливість повернення до розгляду у парламенті урядових законопроектів, необхідних для отримання другого траншу МВФ, В. Литвин зазначив: «Щодо повернення чи неповернення парламенту до розгляду цих документів, треба подивитися, в якому розрізі прийнято рішення уряду, наскільки вони сьогодні потребують чи не потребують підтримки у правовому вимірі, чи це буде просто дублювання». «Після офіційного оприлюднення постанов буде можливість спільно провести їх експертизу і подивитися, які рішення треба приймати на законодавчому рівні», — наголосив він.

При цьому він назвав очевидною необхідність прийняття урядових постанов. «Щодо необхідності прийняття цих рішень — вона була очевидна. На превеликий жаль, задекларовані домовленості не було реалізовано», — сказав В. Литвин.

Водночас Голова Верховної Ради не виключив можливості призупинення дії постанов у судовому порядку. «Апріорі я не виключаю зупинення дій постанов, ініціювання звернення до судів, що призведе до чергового витку протистояння, появи нової лінії політичного напруження», — сказав він.

Прес-служба Верховної Ради України.

Громади можуть об'єднуватися в асоціації

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 16 квітня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Після цього народні депутати перейшли до розгляду законопроекту про заходи з подолання наслідків фінансово-економічної кризи у сфері соціального захисту, оплати праці та зайнятості населення.

Оскільки зауваження глави держави необхідної кількості голосів не набрали, парламентарії розпочали процедуру подолання президентського вето. Однак за це висловилися лише 216 народних обранців. Отже, закон відхилено.

Депутати також розглянули у другому читанні проект змін до закону про державну підтримку сільського господарства. Він стосувався цінового регулювання ринку сільгосппродукції, страхування ризиків, заходів із відновлення тваринництва і реалізації соціальних програм на селі. За словами заступника голови Комітету з питань аграрної політики Сергія Рижук, до цього документа надійшло 77 поправок, 63 з яких враховано. Незважаючи на те, що комітет вважав документ готовим до ухвалення в цілому і як закон, його направлено на повторне друге читання.

А от проект закону про асоціації органів місцевого самоврядування знайшов підтримку парламентаріїв. Перед голосуванням він пройшов ледь не дві сотні поправок. За словами Першого заступника Голови Верховної Ради Олександра Лавриновича, це своєрідний рекорд у сесійній залі. Ухваливши законопроект в цілому з усіма поправками народні депутати прийняли фактично абсолютно нову його редакцію.

Тоді народні обранці почали розгляд двох законопроектів, визначених Президентом як невідкладні. Перший із них вносив зміни до закону про місцеві державні адміністрації стосовно питань організації повноважень та порядку їх

введення документа в першому читанні не може реалізуватися в сесійній залі, парламентарії все-таки розглянули з поправками цей законопроект. Однак у підсумку його відхилили. Так само не підтримали й інший документ — проект змін до закону про місцеве самоврядування, оскільки він пов'язаний з попе-

лінні, й до нього вже є ціла низка зауважень. Тож документ можуть розглянути найімовірніше не раніше 14 травня. До проекту постанови про створення слідчої комісії стосовно телеканалу «Інтер» певні зауваження має Регламентний комітет. Отож Володимир Литвин наголосив: розглядати в сесійній залі документ можна буде лише

після того, як він пройде комітет. І закликав авторів владнати наявні неточності. Глава парламенту також повідомив, що на погоджувальній раді керівники фракцій дійшли згоди, щоб зняти з порядку денного сім законопроектів. Цю пропозицію підтримали 353 народні депутати.

Далі в сесійній залі розглядали питання про призначення та звільнення суддів. А також про давання згоди на затримання та арешт. Так, Верховна Рада дала згоду на взяття під варту судді Каховського районного суду. За інформацією Генерального прокурора Олександра Медведька, той у робочий час вживав спиртні напої та зробив 10 пострілів з рушниць з вікна будинку. Народні депутати також дали дозвіл на затримання судді Бориспільського суду, який затвердив рішення без засідання, позбавивши землі 590 осіб.

Парламентарії розглянули питання про призначення членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів. У результаті рейтингового голосування ними стали Олена Андреева та Павло Вовк.

Народні обранці привітали свого колегу Івана Попеску, якому цього дня виповнилося 45 років.

Надія СМІЯН.

Микола Янковський, Василь Кравчук, Павло Унгурян.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

редніми змінами. До перерви в засіданні депутати встигли ухвалити проект змін до деяких законодавчих актів, пов'язаний із прийняттям закону про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні.

Після погоджувальної ради глава парламенту Володимир Литвин поінформував, що законопроект про державні закупівлі перебуває на розгляді в юридичному управ-

лінні. За словами доповідача, голови Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Олександра Омельченка, ухвалений у першому читанні законопроект обмежує права сільських і селищних рад. Отож він звернувся з проханням скасувати цей документ. Зважаючи на зауваження народних депутатів про те, що це своєрідне «ноу-хау» зі скасу-

Щоб у багатті скандалів не згорів театр

САМОВРЯДУВАННЯ

На 24-й сесії п'ятого скликання Чернігівської обласної ради 70 депутатів проголосувало за звільнення одразу після виходу з лікарняного генерального директора комунального підприємства «Чернігівський обласний академічний український музично-драматичний театр імені Т. Г. Шевченка» Івана Семененка. Утримався з цього питання лише один.

Така одностайність на сесії доволі симптоматична. Останні кілька років Чернігівський академічний театр збудує громадську думку частіше своїми протестними акціями, інтригами, заявами, судовими розглядами, ніж творчими постановками.

— Тільки минулого року з приводу діяльності театру надійшло 39 скарг, — повідомив начальник управління культури і туризму облдержадміністрації Сергій Мойсієнко, — а за перший квартал цього — ще 9.

Колектив театральної установи досить великий: у ньому 181 особа, з них — 72 артисти. Оскільки частина колективу не погодилася з деякими звільненнями з ініціативи керівництва, виник конфлікт. Як зазначалося на сесії, внаслідок нього театр покинули заслужений артист України В. Таганов, Н. Абелева, В. Гаркуша. Від цього протистояння помер у 43 роки від інфаркту заслужений артист України Сергій Гончар, який був головою незалежної профспілки і організатором голодовки-протесту. В результаті численних судів було відмінено три накладені догани, п'ять звільнених працівників поновлено на роботу. За рахунок коштів обласного бюджету за постановами, рішеннями судів потерпілим відшкодовано 46627 гривень.

Результати перевірок показали, що в українському театрі з 13 прем'єр протягом останніх трьох років 69 відсотків — вистави російських або закордонних авторів. Театральне приміщення часто здається в оренду під розважальні заходи, проведення ярмарків.

Податківці, КРУ теж мають претензії стосовно фінансової дисципліни, виконання податкових зобов'язань.

Фото автора.

Квітневий протестний пікет працівників театру біля облради.

Зрозуміло, деякі недоліки, фінансові порушення не такі вже й страшні й загрозливі, бо в нинішніх умовах дуже важко вирішувати творчі проблеми без нестандартних управлінських рішень, які, на жаль, можуть трактуватися по-різному. Попри це конфлікт у театрі через безкомпромісність керівництва вийшов далеко за межі обласного центру. На засіданні колегії Міністерства культури і туризму України 27 листопада 2008 р. було винесено на обговорення питання щодо відповідності стану справ у Чернігівському обласному академічному музично-драматичному театрі ім. Т. Г. Шевченка вимогам, визначеним указом Президента від 20.08.01 №644 «Про положення про надання статусу академічного творчим колективам України». Вже в цьому році міністр культури і туризму України В. Вовкун звернувся з листом до голови Чернігівської обласної ради Н. Романової з проханням розглянути на сесії облради питання діяльності директора театраль-ного закладу та знайти шляхи улагодження морально-психологічного стану ко-

лективу. Міністр також проінформував, що в разі нерозв'язання існуючої проблеми міністерство «винесе питання позбавлення статусу академічного творчого колективу театру на розгляд колегії».

Що чекає Чернігів попереду — чергові суди, оскарження рішення облради чи нові вистави, пожвавлення життя театраль-ного колективу — покаже час. Але обласний центр уже добряче скучив за видовищним репертуаром, який хвилював би серця, спонукав би до роздумів, пробуджував би відчуття краси в глядачів.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

ЦИФРИ І ФАКТИ:

За два роки театр використав бюджетних коштів 10710,1 тисячі гривень, мав власних надходжень 1179,6 тисячі гривень. Під час проведення ревізії контрольно-ревізійним відділом в м. Чернівці виявлено фінансових порушень на загальну суму 318,92 тисячі гривень.

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

3 метою отримання обопільної вигоди

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону «Про загальні засади державно-приватного партнерства».

Законопроект визначає правові засади державної політики у сфері державно-приватного партнерства та основні принципи взаємодії держави з приватним сектором економіки на договірній основі. Відповідно до проекту, «державно-приватне партнерство є співробітництвом між державою, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами (державні партнери) і юридичними або фізичними особами-підприємцями (приватні партнери), за винятком державних та комунальних підприємств, що здійснюється на основі договору в порядку, встановленому цим законом, іншими законодавчими актами».

Визначення приватного партнера, відповідно до проекту, здійснюватиметься виключно на конкурсних засадах. Рішення про здійснення державно-приватного партнерства стосовно об'єктів державної власності, проведення конкурсу та затвердження результатів конкурсу з визначення приватного партнера приймається Кабінетом Міністрів, щодо об'єктів комунальної власності — місцевими радами, стосовно об'єктів, що належать до власності Автономної Республіки Крим, — Радою міністрів Автономної Республіки Крим.

За словами голови комітету Наталії Королєвської, «ознаками державно-приватного партнерства мають стати, зокре-

ма: забезпечення більш високих техніко-економічних показників ефективності діяльності, ніж у випадку здійснення такої діяльності державним партнером без залучення приватного партнера; довготривалість відносин (від 7 до 30 років); передача приватному партнеру частини ризиків під час здійснення державно-приватного партнерства; заборона переходу до приватного партнера права власності на об'єкт державно-приватного партнерства протягом усього строку здійснення такого партнерства тощо».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Голова Комітету з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією Ігор Калетнік, міністр внутрішніх справ України Юрій Луценко, заступник голови комітету Микола Джига під час засідання комітету, на якому, зокрема, було розглянуто проект закону про внесення змін до Закону України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживання ними».

нанням договорів, укладених в рамках державно-приватного партнерства.

Хабарникам заборонять працювати в самоврядних органах

Ухвалити в першому читанні зміни до деяких законодавчих актів щодо посилення відповідальності за вчинення корупційних діянь, встановлення обмежень стосовно перебування на посадах в органах державної влади та місцевого самоврядування осіб, засуджених за одержання хабара, рекомендує парламенту **Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією**.

Законопроект (реєстр. №3255) розроблено з метою запобігання та протидії корупції. Ним, зокрема, передбачається внесення змін до Закону «Про боротьбу з корупцією» стосовно встановлення додаткового покарання за корупційні діяння у вигляді позбавлення права обіймати посади в органах державної влади та їх апараті, органах місцевого самоврядування строком від одного до трьох років. Пропонується також внести зміни до законів «Про державну службу» і «Про службу в органах місцевого самоврядування», передбачивши обмеження стосовно обрання та призначення на державну службу, службу в органи місцевого самоврядування осіб, засуджених за одержання хабара.

За повідомленням інформаційного управління апарату Верховної Ради України.

Чернігів уже добряче скучив за видовищним репертуаром, який хвилював би серця, спонукав би до роздумів...

Заява прес-служби
Генеральної
прокуратури
України

У засобах масової інформації з'являються коментарі й довільні міркування журналістів, оглядачів та окремих політиків щодо ходу розслідування у кримінальній справі про замах на життя державного діяча Ющенка В. А., у яких висловлюється сумнів щодо самого факту його отруєння, робляться спроби проведення паралельного розслідування у вказаній кримінальній справі.

Прес-служба Генеральної прокуратури уповноважена в черговий раз заявити, що факт отруєння Ющенка В. А. доведений слідчим шляхом, висновками експертів із залученням міжнародних спеціалістів і вважається dokonаним фактом, який сумніву не підлягає.

Доречно звернути увагу, що у відповідних рішеннях Конституційного Суду України вказано на неправомірність будь-яких пропозицій, вказівок і вимог до прокурорів з питань, що становлять їх компетенцію, передбачену Конституцією України, та наголошено, що ніхто, в тому числі й народні депутати, не мають права звертатися до органів прокуратури і прокурорів з вимогами, пропозиціями чи вказівками з питань досудового слідства у конкретних кримінальних справах.

Крім того, положення статті 37 Закону України «Про інформацію» зазначають, що не підлягають наданню для ознайомлення офіційні документи, які містять у собі інформацію про оперативну і слідчу роботу органів прокуратури, МВС, СБУ, роботу органів дізнання та суду в тих випадках, коли її розголошення може зашкодити оперативним заходам, розслідуванню чи дізнанню, порушити право людини на справедливий та об'єктивний судовий розгляд її справи, створити загрозу життю або здоров'ю будь-якої особи тощо.

Відповідно до статті 121 Кримінально-процесуального кодексу України дані досудового слідства можна оголосити лише з дозволу слідчого або прокурора і в тому обсязі, в якому вони визнають можливим.

Слід також ураховувати, що частиною 2 статті 387 Кримінального кодексу України передбачено кримінальну відповідальність за розголошення даних досудового слідства або дізнання, вчинене суддею, прокурором, слідчим, працівником органу дізнання, оперативно-розшукового органу незалежно від того, чи брала ця особа безпосередню участь у досудовому слідстві або дізнанні.

З огляду на це, ми переконливо рекомендуємо журналістам, політикам та особам, які займають особливо відповідальне посадове становище в державі, утримуватися від подібних коментарів, заяв та дій.

Застерігаємо усіх від втручання у діяльність правоохоронного органу з метою прийняття незаконних рішень, що переслідується законом.

Обкрадають за допомогою
брудних схем

Як народний депутат України, вважаю своїм обов'язком поінформувати про кричущі факти розкрадання державних коштів чиновниками Рівненської облдержадміністрації.

Очевидно, більшості з вас добре відомо, що в червні-липні 2008 року на території Рівненщини було зафіксовано несприятливі погодні умови, внаслідок чого практично всі сільськогосподарські підприємства області зазнали збитків. Наголошу, що без винятку в усіх районах області в цей час спостерігалися однакові природно-кліматичні умови. З резервного фонду Кабміну на компенсацію втрат сільськогосподарських підприємств виділили 20 млн. гривень, які було спрямовано в Гошанський (половина зазначеної суми!), Дубенський, Володимирецький, Демидівський та Радивилівський райони. Проте жодної копійки зі згаданої суми не отримали ті райони, які розташовані й господарюють у найскладніших умовах. Це, зокрема, Корнецький, Рокитнівський, Зарічненський, Дубровицький, Володимирецький, Сарненський, Костопільський. Як після цього горе-керівники області дивляться в очі селянам, фермерам, яких вони свідомо, переслідуючи власні корисливі інтереси, позбавили державної підтримки? Жодної копійки з компенсаційних коштів не отримали також сільгоспприборники Млинівського, Острозького, Здолбунівського, Рівненського районів. Заявки від них теж були, але спеціально створена комісія на чолі із першим заступником голови Рівненської ОДА Юрієм Благодиром їх безцеремонно відхилила.

Як це робиться

Стосовно фактів розкрадання коштів державного бюджету посадовими особами Рівненської облдержадміністрації, виділених на часткову компенсацію втрат сільськогосподарських підприємств, які зазнали збитків внаслідок стихії, я тричі бив на сполу з трибуни Верховної Ради України. Щоб не бути голосливим, наведу кілька моментів з висновків Рахункової палати України, працівники якої у відповідь на мій депутатський запит проводили перевірку використання коштів резервного фонду державного бюджету, виділених Рівненській ОДА.

«Ні Кабінет Міністрів України, ні Рівненська облдержадміністрація не забезпечили дотримання чинного законодавства при виділенні коштів з резервного фонду державного бюджету. Перевірка правильності розрахунку збитків показала, що сільськогосподарські підприємства, які постраждали від стихійного лиха, надали необ'єктивні розрахунки отриманих збитків. Зокрема, у більшості розрахунків завищено показник «середньої очікуваної прогностичної урожайності сільськогосподарської культури» в регіоні, який є одним з ключових при визначенні обсягів збитків від наслідків надзвичайних ситуацій у сільськогосподарських підприємствах. Це призвело до отримання завищеної суми відшкодування втрат сільгосппідприємствами. Кожне підприємство згадуваний показник вираховувало на власний розсуд. Пе-

ревірка повноти представлених документів показала, що страхування ризиків загибелі сільськогосподарської продукції у більшості випадків не проводились».

Як уже було зазначено, половину з 20 мільйонів отримали господарства Гошанського району, в якому свого часу проходив курс «молодого бійця» нинішній перший заступник голови ОДА Юрій Благодир. Саме його і можна вважати справжнім фаворитом з подібних схем. Цікаво, що найбільший розмір компенсації отримали два господарства — ТОВ СГП ім. Воловікова та ТОВ «ІФК» Євроінвестбуд. Перше — понад 2 млн. 330 тис. грн. І це при тому, що, як зазначає газета «Вільне слово» від 11 грудня минулого року, господарство в 2008 році збило рекордний урожай: 79 центнерів на круг пшениці, 59 центнерів ячменю, 520 центнерів цукрових буряків. До слова, саме це господарство отримало від держави ще й понад 50 млн. гривень пільгових кредитів. Ще б пак, адже ним особисто опікується Юрій Благодир, якому свого часу не вдалося зреалізувати себе в розробці брудних схем на Житомирщині. Своїми вчинками він доводить, що ніколи не вболіватиме за Рівненщину.

Друге, у свою чергу, отримало компенсацію в розмірі майже 5 млн. грн. Засновниками цього господарства є особи, які мешкають чи то в Молдові, чи в якійсь іншій країні, такі собі Барсегян Паруйр Анушаванович та Маламуд Олександр Аркадійович. Дивлюся на суми відшкодованих «збитків» і не перестаю дивуватися. Невже на Рівненщині зовсім перевелися українські господарі? Чому держава не лише дозволяє, а ще й допомагає господарювати на нашій землі громадянам інших держав? У відповіді на мій депутатський запит Віктор Матчук повідомляє, що жодному господарству не було відмовлено, але це чинічна брехня. Насправді, майже всі райони області мали подібні втрати.

Показники падають,
а Матчук — у пошані

Як відомо, рік тому голова Рівненської облдержадміністрації Віктор Матчук отримав догану від Президента за погану роботу. За підсумками 2008 року Рівненщина практично за всіма показниками спрацювала значно гірше, ніж 2007-го. Бюджет на 2009 рік — найгірший за всі роки незалежності України. Проте і в цих, вкрай складних економічних умовах, як підтверджують перевірки КРУ та Рахункової палати, в області розбазарюються державні кошти, замість того, щоб дати можливість розвиватися малому та середньому бізнесу, фермерським та селянським господарствам. Віктор Матчук зі своїм найближчим оточенням із декількох осіб розробляє схеми відмивання державних коштів заради збагачення купки людей. І тільки за цю недолугу політику не можна тримати на такій посаді цього

чиновника. Гадаю, Президент не знає про всі зловживання Віктора Матчука. Сподіваюся, мені вдасться донести до Президента правду про розкрадання державних коштів на Рівненщині. І якщо Президент залишився вірним своїм переконанням, то він повинен позбутися брудних рук, які мають його підлеглі.

Коли у Верховній Раді розглядали питання щодо стихії, я набрав номер телефону Віктора Матчука і запитав, чи є в області постраждалі. Відповідь була «ні». Але десь за 30 хвилин після цього з трибуни парламенту пролунало, що на стихію треба дати кошти. Така «послідовність» подій наводить на думку, що так звана операція з відмивання брудних коштів була спланованою і підтриманою нагорі.

Коли матеріали КРУ і Рахункової палати підтвердили розкрадання коштів, я підійшов у парламенті до свого колеги Миколи Шершуна і сказав, що його однопартієць Благодир зловживає владою. На що почув відповідь: «Ті райони, які нічого не отримали, вони нічого й не сіють».

У відповіді на мій депутатський запит Перший віцепрем'єр-міністр України Олександр Турчинов, взявши до уваги висновки перевірки КРУ в Рівненській області, повідомляє, що розпорядженням Кабміну від 28 липня 2008 року Рівненській області виділено кошти резервного фонду держбюджету для проведення часткової компенсації витрат сільгосппідприємств в обсязі 20 млн. гривень, у тому числі 10,6 млн. гривень — сільгосппідприємствам Гошанського району. Тільки по Гошанському району неправомірно було отримано 3,8 млн. грн., а загалом — 6,7 мільйона гривень.

Сьогодні всі матеріали КРУ, Рахункової палати знаходяться у руках прокурора області. Я сподіваюся і вірю у прокурора області п. Анатолія Прищка. Саме від нього залежить, чи вдасться зупинити цих злодюг і змусити повернути державні кошти. А поки що прокуратура своєю позицією мене дещо дивує. Майже сім мільйонів гривень розкрадено чиновниками, а вони заявляють, що порушити кримінальну справу не можуть, бо сільгосппідприємства подали в суд на КРУ.

Якщо ось так працюють правоохоронні органи, прокуратура і СБУ, тоді взагалі незрозуміло, для чого вони існують у цій державі, адже вони отримують зарплату за рахунок податків з громадян? Тому хочу попередити керівників правоохоронних органів, що ця афера терміну давності не матиме.

Клани не дають змоги розвиватися Рівненщині. Державні кошти осідають на рахунках кількох кланів. Невипадково газета «Коментар» дослідила, що статки Віктора Матчука становлять 52 млн. доларів, а Валерія Богущького — 56 млн. Думаю, після афери з 20 мільйонами їхні статки зростуть ще більше.

Матеріали перевірок мною направлені Президенту України і хочеться вірити в те, що Віктор Ющенко зможе негайно усунути злодюг, щоб вони не ганьбили виконавчу владу.

Я підтримував діяльність Віктора Матчука в перші місяці його роботи. Не підозрював, що, дорвавшись до влади, цей чоловік усі свої зусилля спрямовуватиме виключно на те, щоб поповнити свої статки. У 2007 році в період виборчої кампанії до Верховної Ради Матчук обіцяв сільським виборцям до кінця 2007 року повністю завершити процес видачі державних актів на землю. На-

томість і до сьогодні на Рівненщині близько 30 відсотків мешканців не отримали цих документів. Хіба личить керівнику області так обманювати людей?

Від брудних схем
до захоплення озер
і лісових масивів

Останнім часом до мене звертаються мешканці Дубровицького та Рокитнівського районів з тривожними сигналами, які свідчать, що можновладці вже почали захоплювати лісові угіддя та водойми. У зазначених масивах люди не мають можливості вільно проходити, випасати худобу чи збирати ягоди і гриби. Усе життя тутешні люди вільно користувалися всім, що створила природа. А нині стали залежними від «нових господарів».

Наведу кілька речень зі звернення до мене мешканців с. Великий Черемель Дубровицького району, під яким підписалися 35 осіб: «Недавно ми дізналися, що маємо власника села і прилеглих територій... (можливо й ми, жителі цієї території, тепер не належимо до вільних громадян України, а є власністю хазяїна, який тут порядкує). Виявляється, що територія ця чи то передана під заповідник, чи під мисливські угіддя (невідомо кому), тепер тут є наглядач, який що хоче те й робить. Ми не маємо права вийти за межі села, з якою б то не було метою. Цей «егер», якщо зловить, немає різниці дитину чи літню людину, зіб'є до реанімації, погрожує караїном. Уже є кілька таких випадків. Звернення у міліцію результату не дають. Там відповідають, що в цієї людини «жовта карточка».

Тим часом Великоозерянский сільський голова ще на початку грудня минулого року повідомляв голову районної ради М. Г. Новика, що цим «егерем» є громадянин села Берестя Дубровицького району Серко Ярослав Антонович, який у свою чергу заявляє, що він є представником впливового чиновника на Рівненщині. Сільський голова просив голову райради терміново вжити заходів, підключити правоохоронні органи, бо все може закінчитися трагічно. Звісно, ніхто ніяких заходів не вживав. Так само як і не спростовував впливовий чиновник заяви громадянина Серка.

Як народний депутат України, я звернувся до прокурора області Анатолія Прищка з проханням здійснити всебічну перевірку викладених фактів правомірності зберігання та використання зброї громадянином Серком Я. А., перевірити інформацію про законність виділення земель сільської ради під заповідник чи мисливські угіддя та притягнути до відповідальності винних у порушеннях законодавства осіб.

Звертаюся до вас, дорогі кращі, якщо вам відомі факти, коли «новоспечені господарі» не дозволяють вам вільно випасати худобу, ходити по гриби і ягоди, не терпіть цього. Пам'ятайте, ви не самі. Звертайтеся до мене. Разом з вами ми будемо ставити цих хапуг на місце. Не ви, а вони проситимуть у вас дозволу користуватися озерами, ставками та лісовими насадженнями. Вважаю також, що треба негайно ініціювати створення спеціальної комісії, яка б проаналізувала ситуацію з використання земельних ресурсів у нашій області.

Павло СУЛКОВСЬКИЙ, народний депутат України, фракція Партії регіонів у Верховній Раді України.

Друкуються в рахунок квоти Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин.

У сфері земельних відносин нарешті почали наводити порядок

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Наразі для прибирання обрали зону чи не найбільших спекуляцій, хабарництва й корупції — Київську область, яка, запевняє заступник голови, за земельними порушеннями перевершила Крим. Тому, в рамках нашого внеску у боротьбу з кримінальною «гідрою» повідомляємо інформацію, корисну для пересічних громадян: відкрито «лінію довіри» Держкомзему. У кого незаконно забрали наділ, не відвели пай, або кому хтось чужий побудував на городі масток — дзвоніть за телефоном 8-800-502-52-80. Якщо, звісно, вірите, що вам там допоможуть.

Небезпідставно думаємо, що вищезгаданий номер телефону вже користується популярністю. У розмові про невеселу ситуацію у земельній сфері Київщини прозвучав такий термін: видача державних актів «у три поверхи». Тобто, коли виписують одразу три акти на одну й ту саму ділянку. Така ситуація в області — явище непоодиноке (цікаво, коли ще у недалекому минулому рапортували на скільки більше видано приватизаційних документів у цьому році порівняно з попереднім — чи враховували й ці акти?). Називалися й інші

хвороби. Це і зумисне затягування термінів видачі держактів, хабарництво через створення штучного дефіциту бланків, а подекуди — абсолютна непрофесійність працівників.

За інформацією першого заступника начальника Київського обласного управління земельних ресурсів Юрія Вязьмітінова (котрий про себе сказав: «Я людина нова в організації, пропрацював місяць»), «Держкомземом була організована комісія з перевірки Київської області... Виявлено: вздовж Дніпра та його приток водоохоронні зони не встановлено, земельні ділянки під бережній захисні смуги не виділено. Через відсутність відповідної документації із землеустрою ділянки надавались у власність з порушенням вимог чинного законодавства... Приміром, одній з інвестиційно-будівельних груп неправомірно передано два острови площею 30 гектарів, причому разом з протокою, в межах Вишньківської сільської ради Бориспільського району. І таких прикладів по цьому району чимало».

Комісія «помітила» випадки, коли за допомогою гідронамивів здійснювалося підняття рівня ґрунту — щоб використовувати «рукотворні» ділянки для забу-

дови. Приміром, така неправомірна діяльність велась у водній акваторії уздовж малої і великої дамби на території Козинської селищної ради Обухівського району та на території Канівського водосховища, а також меліоративних каналів Вишньківської та Процівської сільських рад Бориспільського району. Пораховано — загальна площа намивів становить близько 300 гектарів.

У Київській області, за словами Юрія Вязьмітінова, також масово вилучають землі лісогосподарського призначення і надають їх для сільськогосподарських потреб.

Суть проблеми в тому, впевнений Юрій Вязьмітінов, що «за цим мало хто стежить, тож не виконуються ні постанови уряду, ні укази Президента, ні рішення Ради національної безпеки та оборо-

ни». З брифінгу можна було зрозуміти: нове керівництво Держкомзему, яке стало до роботи наприкінці минулого року, не піде шляхом попередників. Бо активно працює робоча група, що аналізує діяльність структур, причетних до неправомірних дій з землями Київщини. Зокрема, вивчається дотримання законності добору та

розстановки кадрів. Така шокуюча деталь: лише 4 лютого нинішнього року Головне управління земельних ресурсів Київщини ввійшло до складу Держкомзему. До цього воно працювало за межами правового поля, оскільки єдине серед управління не провело реорганізацію і залишалося в межах діяльності ліквідованого Державного агентства земельних ресурсів України. Тобто, виходить, там що хотіли, те й творили, юридично «незалежне» відомство залишалося безконтрольним. І головне питання тепер — що робити з тим, що це Головне управління наприймало? А така ситуація, погодьтеся, без надійного «даху» у владних структурах неможлива. Обійшлося без участі людей, яких в народі влучно називають «грошовими мішками», і які від обгородок ще більше збагатилися. Думається, невдовзі з'ясується — шлейф тягнеться до Кабінету Міністрів, секретаріату Президента й Верховної Ради. Тому «генеральне прибирання» у Держкомземі — справа потрібна, але чи допоможе це скривдженим пересічним громадянам повернути втрачене? — ось у чому питання.

Галина КВІТКА.

шуку (шкода, що обминули увагою вірних оперських помічників — чотирилапих нишпорок. Якесь статуетку пса Баскервілей можна було б піднести й особливо вправному міліцейському собаці. Хай би нагадувала, що до кожного чудиська можна взяти правильний слід).

А взагалі-то прикро. В Україні стільки міст, а заципилися лише на кількох персонажах. До речі, пам'ятник Жеглову вже є в Маріуполі й незабаром прикрасить екстер'єр Вінницького міського відділення внутрішніх справ. А де комісар Мегре, лейтенант Коломбо, чому міс Марпл не застигла біля порогу бодай якоїсь будівлі міліції? А якщо «засіяти» «відбитками» героїв Донцової в комплект з їхнім собачим виводком — це ж колосальний відсоток успіху можна відшептати без заморочок!

Суспільству справді необхідна робота кримінального розшуку. Та, мабуть, на її ефективність впливають не бронзові композиції, тим паче підказані іноземною літературою, а професійність і чесність його співробітників: саме від розмаху цих «плечей» залежить тюремна диспозиція злодія. Бо інакше й злочинці, запозичивши досвід, почнуть шукати «прикмети удачі» в антигероях шанованих у міліцейських колах класиків. А якщо вони «обов'язково збудуться»?

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Нині можновладці намагаються щось «перезавантажити», рятуючи «державу». Що в нас завжди означає: нікого. Адже ні уряд, ні НБ досі не оприлюднили самих принципів, кого вони мають намір рятувати: дрібний бізнес чи великий, власних чи зарубіжних інвесторів, тих, хто тримається на плаву, чи претендентів на банкрутство? Незрозуміло, як рятуватимуть банки — рефінансуванням чи входженням у капітал? Хоч пропозиції про це напрацьовані, але не ясно, як саме вони реалізовуватимуться?

З другого боку, якщо уряд визнав, що світова криза нас не оминула, то варто було очікувати на негайне вжиття конкретних заходів боротьби з нею. Як це зробили кабінети західних країн, зокрема максимально підтримуючи національні економіки. Хто через реальний, хто через фінансовий сектори, а хто — через той і другий. Вони всі також знизили кредитні ставки до 0,5% або зробили їх нульовими: працюють! Натомість в Україні взагалі закрили економіці доступ до кредитів. То чого очікувати від неї у найближчому майбутньому?

Не надихають і антикризові, а більше схожі на лихоманкові, постанови уряду. Хоч вони повністю й не оприлюднені, але навіть з того, що проникло в ЗМІ,

можна дійти висновку, що системного виведення України з кризи не варто очікувати. Та й уряд пропонує заходи, які суперечать недавню обіцяному ним самим народу, — запровадження платної медицини, підвищення ціни на газ для населення, збільшення податків для малого бізнесу та інше, при цьому називаючи їх реформами. Але навіть пропонуючи такий «вихід», не пояснює, які саме механізми у такого «перезавантаження», як він ним управлятиме, й що одержимо в підсумку?

І насамкінець. Навіть не дуже уважним громадянам помітили, що Україна останнім часом безкінечно просить у міжнародних інституцій: «І тут допоможіть, і на це позичте, і туди вкладіть...». А я процитую керівника іншої держави (не називатиму імені, аби не бути звинуваченій в особливій прихильності до неї), який так відповів на пропозиції допомогти: «Ми не інваліди, й нам не треба допомагати. Єдине, що нам потрібне, — рівноцінне й рівноправне партнерство». А ми що — інваліди, щоб нам допомагати?

Валентина ПИСАНСЬКА.

Хто кого перешепоче

Міністерство внутрішніх справ довело, що улюбленим чтивом його співробітників є не казенні штампи складених протоколів, не нудні самозвіти про досягнуті успіхи в боротьбі зі злочинністю, і навіть не ярлики на пачках знаменитого чаю від Луценка як підручного засобу для «розколювання» запідозрених, а... невмируша класика братів Вайнерів. Днями на столичній вулиці Богомольця, біля будівлі МВС відкрили бронзову скульптурну композицію «Місце зустрічі змінити не можна» — фігури відомих кіногероїв Гліба Жеглова і Володимира Шарапова відтепер нагадуватимуть, що 90 років тому було створено кримінальний розшук і що його робота «дуже необхідна суспільству».

«Ми ще не встигли відкрити композицію, як уже з'явився прикмета — торкнутися плеча наших героїв і прошепотіти їм на вухо все найпотаємніше, і воно обов'язково збудеться, оскільки на плечі опера завжди знаходиться успіх», — похвалився на церемонії відкриття «прикметної» композиції її ініціатор, заступник міністра Володимир Євдокимов. Сам Юрій Луценко «на плечі» покладає ще більші

надії: «Сподіваюся, що ця композиція біля МВС завжди нагадуватиме працівникам міліції про те, що злодій повинен сидіти у в'язниці».

Очевидно, слово «злодій» викликало в міністра трохи химерну асоціацію, і він згадав про свого партнера з «рукопашного бою» Леоніда Черновецького. Немає сумнівів, сказав пан Луценко, це місце стане одним з улюблених для молодят, «закоханих ми вітатимемо, а туристів охоронятимемо». Які сумніви можуть бути, їй-Богу? Місце такі стане одним з пунктів маршруту, бо друге, як відомо, вже застовбив Леонід Черновецький. Ніби логічно — чому тільки «мер» може скликати до фігури Гонгадзе «паломників-молодят? Чим тло Жеглова й Шарапова гірше? Ось тільки жаль, що не всі туристи помістяться в цій «охоронній зоні» — бронзові опери навряд чи встигнуть добігти на Поділ...

Не сплохували з фантазії і в «перлині біля моря»: тут героєм 90-річного ювілею одеських «пінкертонів» став... Шерлок Холмс. Його бронзове «втілення» вручали як нагороду за доблесну працю на фронті кримінального роз-

нішній. — Авт.) роздавав гроші не рахуючи. Плюс зовнішні кредити — вочевидь неспівставні з доходами громадян. Фахівці попереджували: є загроза їх повернень, що могло призвести до ситуації 2005 року з його ревальвацією гривні — але в гіршому варіанті. А хто до них долухався? До речі, ці проблеми неодноразово порушувалися і в коментарях «Теми».

І гірший варіант стався: впродовж двох-трьох років Україна позичила іззовні 100 млрд. дол., які нема чим повертати. Уряд чомусь називає цей обвал світовою кризою. Що дивно, адже ні українські банки, ні корпоративний сектор не зазнали збитків на фондових ринках і в західних інвестиційних банках, бо не купували їхні цінні папери, як тамтешні економіки. Тож у нас не було чинників, які б сприяли краху нашої фінансової системи. Юлія Тимошенко мала рацію, коли запевняла, що криза не загрожує українській економіці, оскільки та не інтегрована у світову. Але в такому разі не світова криза винна в нашому обвалі. То, виходить, нинішній безлад — українського «виробництва»?

ТЕМА

Один з американських сенаторів, запустивши в обіг комп'ютерний термін «перезавантаження» стосовно відносин з Росією, не підозрював, що його активно обсмуктуватимуть... українські політики, але в іншому контексті: наші хочуть перезавантажити самі себе, зрозуміло, на благо народу.

Хіба що найлінівіший з них не вживав цього іменника в публічних виступах. Особливо ж у зв'язку з світовою економічною кризою. Але, як кажуть: «А чи був «хлопчик»?». Ще в середині 2008-го парламентський Комітет з питань фінансів і банківської діяльності вказував на негативні тенденції у фінансовому секторі країни, зокрема фундаментальні зміни структури грошових показників. А також на стрімке збільшення монетизації економіки: рівень зарплат підвищувався непропорційно зростанню продуктивності праці. Але уряд (утім, не лише ни-

Постановою Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 31.03.2009 р. у справі № 16/367/08 Товариство з обмеженою відповідальністю «Азовагротрейд» (код ЄДРПОУ 33754108), розташоване за адресою: 71100, м. Бердянськ, вул. Гагаріна, 11, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Петренко А. С., ліцензія АВ № 456395 від 27.02.2009 р. (адреса: 69063, м. Запоріжжя, вул. Комсомольська, буд. 30, тел. 8 (061) 764-56-97).
Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

ОГОЛОШЕННЯ

Згідно наказу № 13 від 25.03.2009 року ДП СКБ «Спектр» припиняє свою діяльність з дня опублікування.

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) ухвалою від 05.03.09 р. порушено провадження по справі № 12/58/09 про банкрутство Запорізького Державного-підприємства «Кремнійполімер» (69009, м. Запоріжжя, вул. Теплична, 7; п/р 26003301300298 в Орджонікідзвеському безбалансовому відділенні філії «Відділення Промісвестбанку в м. Запоріжжя», МФО 313333, код ЄДРПОУ 00203625). Ухвалою Господарського суду Запорізької обл. від 03.04.2009 р. розпорядником майна призначено Бичківського Олексія Олексійовича (Ліцензія серії АБ № 216905; адреса: 69001, м. Запоріжжя, вул. Перемоги, 40, а/с 7981; 8 (067) 385-30-95). Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від дня публікації оголошення.

Виявлено: вздовж Дніпра та його приток водоохоронні зони не встановлено

Національний банк України та Кабінет Міністрів визначили перші сім банків для рекапіталізації. Про це повідомив голова НБУ **Володимир СТЕЛЬМАХ**. Передусім рекапіталізацію планують здійснити в банках «Надра», «Укрпромбанк» і «Фінанси та кредит» (*УНІАН*)

Сомалійські пірати звільнили судно «Титан», серед 24 членів екіпажу якого є один громадянин України. За інформацією нашого посольства в Греції, всі моряки почуваються добре (*Укрінформ*)

У НОМЕР

► *ЗАПОРІЖЖЯ*

Турнікет попрацював на бюджет

Завдяки «розумному» турнікету податківці викрили ділків, які орендували приміщення одного із запорізьких підприємств. Чотири приватні фірми працювали за спрощеною системою оподаткування — виготовляли меблі, продавали посуд і скляні вироби. За документами на трьох міні-фабриках було працевлаштовано лише 11 чоловік, а на оптовому складі — четверо. Водночас скромний колектив виготовляв просто вражаючі обсяги продукції!

Розкрити таємницю фірми управлінню оподаткування фізичних осіб ДПА в Запорізькій області допоміг електронний «вахтер». Без іменної пластикової картки до приміщення ніхто не міг потрапити. Один із підприємців замість двох перепусток на офіційно зареєстрованих робітників замовив аж 19, інший замість шести — 29. Загалом приховали аж 64 найманих працівника, які отримували зарплату в «конвертах». Електронна база даних прохідної «видала» прізвища невидимок, а також дату і точний час виходу на роботу. Тепер горе-підприємця доведеться сплатити в бюджет 57 тисяч гривень єдиного податку, податку з доходів фізичних осіб та штрафів.

Микола МАНЬКО.

► *ОДЕСЩИНА*

15-річний гравець задушив маму подушкою

Жінка відмовилася дати йому грошей на відвідування залу гральних автоматів. Убивство 15-річний підліток скоїв уночі, коли вона спала. У ході розслідування у всьому зізнався. Трагедія сталася в місті Кілія на півдні Одеської області.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

► *ЛУТАНЩИНА*

Ліквідується фондова біржа

Однією з причин експерти називають відсутність у регіоні вторинного ринку акцій. Як вважає директор Луганського фондового центру Петро Чебан, швидше за все створення цієї біржі було передчасне. Населення і бізнес виявилися не готові до послуг цього торговельного майданчика. За обсягом укладених угод він значно поступався іншим регіональним. Експерти не виключають, що приводом до ліквідації біржі послужила і слабка інформованість населення. Клієнтами її були переважно юридичні особи, а населення участі не брало.

Алла АНТИПОВА.

► *ТЕРНОПІЛЛЯ*

Відбути покарання і отримати диплом

Такий шанс мають 150 вихованців Бережанської виправної колонії. Тут відбувають покарання підлітки віком від 14 до 18 років. Для них створять окремий пункт незалежного оцінювання знань. Деякі випускники цього року виявили бажання продовжити навчання у політехнічному, педагогічному університетах та інших вузах. Хлопці зареєструвалися в Івано-Франківському регіональному центрі тестування. З абітурієнтами вчителі займаються додатково. Якщо вони стануть студентами, то здобуватимуть освіту дистанційно. На іспити своїх вихованців супроводжуватимуть співробітники колонії.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Столиця може залишитися без пляжів

До відкриття пляжного сезону залишився лише місяць. Та уже зараз у колишнього директора комунального підприємства «Плесо» Миколи Щепця виникають занепокоєння — а чи будуть і надалі 27 столичних пляжів доступними для киян. Свої острахи з цього приводу він озвучив учора на прес-конференції у столиці.

Микола Щепець, перший заступник начальника державної екологічної інспекції України Віктор Черевко, голова Всеукраїнської ради асоціації риболовів України Олександр Чистяков.

— Нинішнє керівництво КП «Плесо» масово звільняє робітників. І передусім це — завідувачі господарства, працівники з благоустрою пляжів, прибиральники туалетів, сторожі, медсестри, — каже пан Щепець.

А це, за його словами, може вплинути на підготовку пляжів до початку сезону. До речі, ще у перших числах квітня Анатолій Голубченко, заступник Ки-

ївського міського голови, пообіцяв розібратися із ситуацією довкола пляжів.

— Та тоді Голубченко тільки сказав, але нічого до сьогодні не зроблено. Натомість, 7 квіт-

ня виходить розпорядження КМДА, в якому до переліку інвестиційних проєктів занесено, приміром, будівництво розважальних комплексів на озері Вербне, в районі міністерських озер, на Оболонській набережній. Зверніть увагу, йдеться про будівництво розважальних комплексів, а не про зведення зон відпочинку біля води чи пляжів, — розповідає Микола Щепець.

Більше того, доповідач переконує: частину столичних пляжів уже роздано в оренду: «Ніхто не каже про те, що їх продадуть. Однак і умови оренди особисто я ніде дізнатися не зміг». Наразі пан Щепець запевняє: боротьба за столичні пляжі триває. І його перша перемога — поновлення через суд на посаді директора КП «Плесо». Обіцяє: як тільки приступить до виконання обов'язків, спробує розібратися в ситуації.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Водопровідна мережа Києва: справа — труба

У Міністерстві з питань житлово-комунального господарства оприлюднили результати перевірки водопровідно-каналізаційного господарства столиці. Висновки невтішні: міські мережі перебувають в аварійному стані й потребують негайної заміни. Щоб уникнути комунальних катастроф і розворушити столичних чинів, у міністерстві підготували лист до Прем'єр-міністра та правоохоронних органів з проханням невідкладно взятися за системне розв'язання проблеми.

Отже, якщо КМДА не вживатиме заходів, масштабні небезпеки не за горами. Про це йдеться у висновках Державної житлово-

комунальної інспекції. Так, наприклад, аварія на головному міському колекторі може припинити скид стічних вод житлових масивів від Оболоні до Хрещатика і Печерська. А в разі зупинки насосної станції перекачки стоків першого блока Бортницької станції аерації всі каналізаційні стоки виллються в акваторію Дніпра. Перевіркою вже підтверджено: негайної модернізації потребують Дніпровська та Деснянська водопровідні станції.

— Кількість витоків на каналізаційних мережах Києва у період з 2005 року до 2008 року збільшилася майже вдвічі. Київ стає техногенно небезпечним містом, — попередив на прес-конференції начальник Державної житлово-комунальної інспекції Сергій Зімін.

Він нагадав: лише за березень у Києві сталося 10 серйозних аварій на об'єктах во-

допровідного господарства. На думку експертів, така ситуація має конкретні причини та передумови. Борг Київської міської державної адміністрації з відшкодування ВАТ АК «Київводоканал» різниці між фактичною вартістю послуг з водопостачання і водовідведення та їхньою собівартістю впродовж 2004—2008 рр. сягнув майже 590 мільйонів гривень. А в 2009 році КМДА не компенсувала «Київводоканалу» жодної копійки різниці в тарифах.

— За невикористанням потенційних привабливих умов для реформування житлово-комунального господарства на першому місці, безумовно, є столиця. Бо не може місто з таким бюджетом мати такі проблеми з водою, теплом, житловим фондом, — констатував міністр ЖКГ Олексій Кучеренко.

Наталія ОВДІЄНКО.

Знайдено сейф з документами часів Великої Вітчизняної війни

На луках поблизу села Шестовиці члени громадської пошукової організації «Патріот» знайшли металевий сейф із документами часів Великої Вітчизняної війни.

Знахідкою зацікавилися професійні історики, співробітники Чернігівського історичного музею ім. В. В. Тарновського. За попередньою версією, це документи однієї

з дивізій, воїни якої захищали Чернігів у серпні-вересні 1941 року. Оскільки сейф пролежав майже 70 років у воді, папери, що у ньому перебували, потребують реставрації. На думку фахівців, 40 відсотків їх ще можна відновити — за цю справу візьметься Національний реставраційний центр України.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Історія в документах

У державному архіві Житомирської області відкрилася виставка документів, які розповідають про історію церкви в регіоні.

Представлено пореволюційний час з усіма його складними етапами. Відвідувачі знайомляться з матеріалами про відродження Української автокефальної церкви в 1917—1920 роках, про репресивні заходи стосовно духовенства після утвердження радянської влади, про вилучення цінностей і масове закриття храмів. Період умовно лояльного ставлення в перші повоєнні роки швидко закінчився. Зрозуміти розмах нової хвилі антирелігійної боротьби, розгорнутої на початку 60-х років, допомагають фотознімки культових споруд, зроблені незадовго до їх знесення або перепрофілювання на господарські будівлі. Наші дні представлені документами про передачу храмів у власність громад, новими книгами з історії церкви на Житомирщині.

Олексій КАВУН.
Фото автора.

Поживитися не вдалося, а в'язниця — гарантована!

Двоє молодиків у масках увірвалися на одну з кіровоградських АЗС і облили касирку легкозаймистою рідиною. Після цього, погрожуючи жінці підпалом, відібрали касовий апарат. Погроза подіяла, але гарної поживи злочинцям не вийшло — каса була порожня. Міліція швидко затримала зловмисників. Ними виявилися два місцеві жителі 26 і 19 років, обоє без постійного місця роботи.

Петро МЕЛЬНИК.

Кіровоград.

Справою про отруєння тварин зайнялася Генпрокуратура

Прокуратура Ялти порушила кримінальну справу за фактом загибелі «братів наших менших» у популярному Південнобережному зоопарку «Казка».

За словами його директора Олега Зубкова, «справу порушено за фактом жорстокого ставлення до тварин, вона перебуває на особистому контролі Генерального прокурора України Олександра Медведька». Загинуло десятеро звірів, отруєних гемолітичними препаратами. Після оприлюднення О. Зубковим жаливих випадків у ЗМІ та обіцянки нагородити 100 тисячами гривень кожного, хто надасть інформацію про губителів мешканців зоопарку, нових випадків отруєнь не фіксували. Проте директор вирішив на певний час закрити зоопарк. Щоб унеможливити життя решти 600 унікальних тварин і птахів.

Вл. інф.

Без обличчя

Комсомольський даїшник постраждав від вандалів

Пам'ятник інспектору ДАІ в Комсомольську, що на Полтавщині, простояв недоторканим менш як два тижні. 1 квітня його з помпою відкрили в центрі міста на дитячому майданчику. Днями невідомі позбавили даїшника обличчя і відбили частину кашкета. На думку автора скульптури Олега Рябо, тут діяли професіонали.

— Сам пам'ятник зруйнувати практично неможливо, хоч кувалдою бий. А от обличчя просте вклеюємо, воно не армується, — пояснив скульптор «Голос України». — Зараз тільки потилична частина лишилася.

Нагадаємо, на пам'ятник зазіхали і раніше. Перед установкою скульптуру частково розбили просто в майстерні. Згодом Рябо реконструював своє дітище. Початково на кашкеті інспектора було написане слово «ДАЙ», а на грудях красувався орден «Дають—бери».

— Я усунув усі елементи, що ганьбили чесний мундир даїшника, — зізнався скульптор.

Зараз Олег Рябо саме займається «пластикою обличчя»: «Я думав, його доведеться заново ліпити, а зараз замазав тріщини, приклеїв носа, хай поки що в такому вигляді постоїть».

Наталя ОВДІЄНКО.

В Гостомелі (Київська обл.) відкрито перший митний термінал європейського зразка.

Фото Андрія СКАКІДУБА (УНІАН).

Українці не заощаджують на святі

У столичному центрі ділового співробітництва «Український дім» триває великодній благодійний ярмарок. На стендах демонструють та реалізують продукцію до свята провідні вітчизняні підприємства харчової та переробної промисловості, товариства споживчої кооперації, народні майстри.

Цьогорічний ярмарок має певну цікавинку. Організатори вирішили відійти від традиції, коли лише промислові виробники виставляли і продавали свої товари. Тепер поруч із найтками та напитками широко представлені ремесла, витвори народних майстрів: вишиванки, вироби з глини та скла, обереги, кошики тощо. Одразу ж при вході можна пройти і майстер-клас із розпису писанки. А гончарі, різьбярі та інші майстри зі своїми уроками розташувалися на центральному експозиційному майданчику.

Переважно це представники Київщини. Та, як зазначила під час відкриття ярмарку глава обласної адміністрації Віра Ульянченко, це лише маленька частинка тих достойників, які мали б представляти Київщину. Ремесла розвиваються, до них активно долучаються діти. Зокрема, в Українському домі вправно розмальовували писанки дівчатка з Хотівської школи, що в Києво-Святошинському районі. Тому, зазначила Віра Ульянченко, незабаром у селі Копачі Обухівського району хочуть зробити слободу для майстрів, де буде представлено всі школи народної творчості, якими багата столична область.

Загалом до свята долучилися всі області, які в кращх народних традиціях продемонстрували підготовку регіону до Великодня. Кожна оформила свій виставковий стенд. Під час ярмарку між ними відбувся конкурс на кращий і більший великодній кошик та на кращу паску. У кошик мали покласти свою продукцію колективи, які мають найкращі показники та є сумлінними платниками податків.

До участі в заході запросили і Книгу рекордів України. Її представники вже зафіксували рекордсменів і мають оголосити переможців. Найдовше відвідувачі затримувалися біля шоколадного яйця вагою в 10 кг — справжнього витвору мистецтва. Саме його господарі з фірми «Богатир» налаштовані на перемогу. Та це ще попереду, а по-

ки що, крім подивитися, можна і придбати все необхідне до святкового столу. Окрасою ж заходу стала художня виставка української писанки та творів на великодню тематику, розмішена в окремій залі. Тож поспішайте.

***

Утім, як зазначають численні відвідувачі, з якими ми поспілкувалися, нинішній кошик обійдеться значно дорожче. Проте українці, незважаючи на кризу, не готові заощаджувати на святі. Кажуть, до великоднього столу буде все, як завжди, — щедро. Саме цього й бажали всім організатори ярмарку.

До речі, Спілка споживачів застерігає бути обережнішими під час купівлі паски. На ринку виявлено чимало неякісної продукції. Тому найперше вимагайте сертифікат.

Марина КРИВДА.

Самотні не залишаться без паски

Світле Христове Воскресіння прийде в усі прикарпатські родини, запевняє місцева влада. 800 самотніх галичан уже отримали великодні кошики. Для інших, зокрема в Галичі, Бурштині та Більшівцях, організують благодійні обіди. Не забудуть і про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, що перебувають у школах-інтернатах, інформує наш прикарпатський кореспондент Дарина НАЗАРЧУК.

У школі писанкарства вчатьсЯ і дорослі й діти

Її відкрила в Тернополі «Молода просвіта». Громадська організація надала приміщення та підручні матеріали: фарби, віск, писачки. З собою треба принести лише яйце. Майстер-класи дають відомі в краї писанкарі. Цікаво, що на заняття приходять не лише діти, а й їхні батьки, бабусі та дідусі. «Майстерність прийде, — радить не опускати руки відома писанкарка Катерина Філь — додає: — Головне — що це заняття зачіпає душу», повідомляє наш тернопільський власкор Любов ЛЕВИЦЬКА.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Гнилий вантаж знову відправлять у Грузію

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Охоронців кордону зробили пильнішими дві минулорічні історії з контрабандним м'ясом, яке доставили до нашого берега судна «Дельфін» і «Пінгвін». Поручників з «Дельфіна» прикордонники затримали на причалі селища Новофедорівка Сакського району, м'ясо конфіскували, а капітана засудили до п'яти років позбавлення волі. А 112 тонн тухлої буйволятини з «Пінгвіна» лише після того, як вона три місяці гнила в Керченському порту, утилізували в замиській зоні силами МНС, що обійшлося у 200 тисяч гривень бюджетних коштів.

Віктор ХОМЕНКО.
Крим.

«У кооперації ми можемо бути лідерами глобальних космічних проектів»

Сьогодні у Дніпропетровську завершується 2-а Міжнародна конференція «Передові космічні технології на благо людства», яка проходила під егідою Міжнародної академії астронавтики. Серед почесних гостей були льотчики-космонавти, Герої Радянського Союзу Володимир Титов та Валерій Токарев.

На прес-конференції перший заступник генерального конструктора — генерального директора ДП «КБ «Південне» ім. М. К. Янгеля Олександр Дегтярьов зазначив, що Україна належить до десятки країн, що мають повний цикл створення всіх космічних продуктів. Звичайно, зауважив він, наша космічна галузь не може сподіватися на бюджет НАСА (у 2009 році з держбюджету США виділено майже 18 млрд. доларів), «але в кооперації ми можемо виступати лідерами глобальних проектів». Сьогодні українські ракетобудівники розробляють перспективні ракетносії, мають напрацювання щодо космічних двигунів, супутників, готують чергові запуски: зокрема, на 20 квітня планується запуск італійського супутника з платформи на екваторі.

Олександр Дегтярьов розповів про інноваційні проекти, спрямовані на вирішення загальносупільних проблем і реалізація яких одній країні не під силу. Насамперед, це проект «Сонячний ключ», який дозволить трансформувати сонячну енергію, фокусувати і передавати на Землю для використання як альтернативного джерела енергії.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

СВІТ КОРОТКО

► УКРАЇНА — ВЕЛИКОБРИТАНІЯ

В Одесі шукають зниклого англійського туриста

Правоохоронні органи розслідують зникнення туриста з Великобританії в Одесі, повідомляє з посиланням на представника посольства Великобританії в Україні ІА «Репортер». «Правоохоронці проводять розслідування в даний час. Наше посольство підтримує контакт із родиною зниклого і всіляко її підтримує», — заявив представник посольства. За інформацією англійських видань, 25-річний Ерен Паркер зник 9 квітня; він приїхав до України на двотижневу відпустку.

► БЕЛЬГІЯ

Запровадження віз для громадян ЄС не вигідне нікому, вважає Єврокомісія

Повернення з боку України візового режиму для громадян Євросоюзу може зменшити фінансові потоки в реальну економіку країни, сказано в заяві делегації Європейської комісії в Україні. «ЄС ніколи не ставив під питання суверенне право України приймати такі рішення. Це компетенція керівництва України оцінювати, чи стане повернення візового режиму для громадян ЄС належним відгуком для залучення туристів з ЄС і збільшення частки України в щорічних витратах громадян ЄС, що досягають 94 млрд. євро, на поїздки і туристичні цілі за межами Євросоюзу».

Нагадаємо, глава секретаріату Президента України Віктор Балога заявив про можливість поновлення візового режиму в'їзду в країну для громадян держав—членів ЄС у зв'язку з тим, що Європа досі не дала позитивної відповіді щодо послаблення візового режиму для українців.

► РОСІЯ

У Чечні закінчилася війна з терористами

З 16 квітня режим контртерористичної операції (КТО), що діяв у Чечні з 1999 року, знято за дорученням президента РФ Дмитра Медведева, повідомили в Національному антитерористичному комітеті. З цього моменту боротьба з тероризмом тут вестиметься згідно з загальним порядком, який діє в інших регіонах країни. Нагадаємо, Чечню було оголошено зоною проведення КТО восени 1999 року указом тодішнього президента Росії Бориса Єльцина.

► ІНДІЯ

Парламентські вибори

триватимуть місяць

В Індії розпочався перший тур загальних парламентських виборів. До 13 травня мають пройти ще чотири етапи голосування, в якому загалом візьме участь більше 700 мільйонів чоловік. У країні також діятимуть більш як 800 тисяч виборчих дільниць і 1,1 мільйона електронних машин для голосування. Оскільки багато індійців неписьменні, вони голосуватимуть, ставлячи печатку із символом своєї партії. Підсумки виборів підіб'ють 16 травня, а перше засідання новий парламент проведе 2 червня.

Фото Ігоря ТКАЧЕНКА (Укрінформ).

ФОТОФАКТ

На території Горлівського хімічного заводу в бочках і металевих цистернах, термін експлуатації котрих давно минув, зберігається мономітрохлорбензол. Отрута в будь-який момент може потрапити в ґрунтові води.

«Якщо не почнемо роботи хоча б наприкінці квітня, то до листопада підготуватися до опалювального сезону не встигнемо. Буде створена надзвичайна ситуація, і людям необхідно розповідати, чого їм очікувати. Ми дуже розраховуємо на одержання з держбюджету 75 мільйонів гривень для того, щоб «залатати діри» у трубах», — каже заступник голови Херсонської обласної державної адміністрації Олексій БЕСПАЛОВ

УЗД для тепломережі. Діагноз — передінфарктний

ЖИТТЯ ВЕЛИКОГО МІСТА

Нещодавно зиму жителі Херсона згадують, скажімо так, — недобрими словами. Навіть при тому, що морози були не такими лютими, як в інші роки, навіть при тому, що особливих проблем зі сніговими заметами, автомобільними пробками на дорогах теж не було, всю минулу зиму обласний центр прожив в очікуванні надзвичайного стану або повторення трагедії в Алчевську. Причиною цього стала катастрофічна ситуація на Херсонській ТЕЦ.

За борги її від'єднували від постачання газом, один порив трубопроводу зміняв інший, підприємство переходило на використання мазуту. Природно, зникали тепло й гаряча вода у квартирах, замерзали школярі в класах і хворі в палатах. Мікрорайони «Північний», 1,2 і 4-й «Таврійські» у березні взагалі залишилися без теплопостачання.

Опалювальний сезон завершився. Начебто, й головний біль про стан ЖКГ принаймні до осені має зникнути. Але з'ясувалося, що треба вже не голову лікувати, а, так би мовити, весь організм ставити на капітальний ремонт.

Заступник голови Херсонської обласної державної адміністрації Олексій Беспалов під час підведення підсумків опалювального сезону розповів про нинішню ситуацію на ТЕЦ. За замовленням керівництва підприємства методом використання ультразвуку було проведено енергоаудит мереж ТЕЦ. Уперше за 55 років існування Херсонської ТЕЦ було отримано об'єктивну картину технічного стану підприємства. Вона, як з'ясувалося, — просто катастрофічна. 54 відсотки трубопроводів міста вже давно не мають запасу робочого ресурсу. А до кінця 2010 року цей показник виросте до 66 відсотків. Якщо перевести цю фразу з мови технічної на мову більшого зрозумілу для споживачів — цих мереж просто не існує. Йдеться про 50 з 200 кілометрів підземних трубопроводів.

Під час УЗД тепломереж були виявлені 320 поривів, про які експлуатаційники навіть не підозрювали. Сьогодні сьогодні через ці пориви в землю йде 350 кубометрів гарячої води. Її втрати становлять 45 відсотків! Такої зношеності теплових мереж немає в жодному обласному центрі на півдні України.

ТІЛЬКИ ЦИФРИ

- 1 метр будівництва, заміни, перекладання трубопроводу діаметром 300—400 міліметрів коштує 1000 гривень, а кілометр трубопроводу обійдеться вже в мільйон гривень.
- Для проведення робіт з реконструкції ТЕЦ необхідно 320 мільйонів грн.
- Борг населення за спожите тепло становить 18 мільйонів гривень.

ків, є котли, яким перевалило за піввіку. Аналогічна ситуація й з турбінами — перша з них потужністю 10 МВт запрацювала в 1955 році, остання — в 30 МВт стала до ладу в 1967-му. Всі ці роки держава, у чий власності перебуває ТЕЦ, помітних фінансових вкладень в енергопідприємство не здійснювала. В 1991 році було розроблено техніко-економічне обґрунтування реконструкції й переобладнання ТЕЦ. Зокрема, планувалися будівництво но-

вої котельні, спорудження нового димаря, будівництво нового газорозподільного пункту, реконструкція станції хіміводоочищення. Природно, очікуваного підвищення теплової потужності ТЕЦ із 400 до 651 гігакалорії на годину не відбулося.

Багатоповерхові будинки, які одержують тепло від ТЕЦ нинішньої зими, як і минулої, позаминулої та і в майбутні холоди, залишались і залишатимуться заручниками енергетиків.

Заступник голови облдержадміністрації Олексій Беспалов упевнений: якщо зараз, у квітні, не вжити екстрених заходів з реанімації теплового господарства, майбутній опалювальний сезон може просто не початися. Керівництво області направило листа у Міністерство житлово-комунального господарства й будівництва із проханням про виділення 75 мільйонів гривень із держбюджету для реконструкції ТЕЦ і теплових мереж. Відповіді досі немає, як і ймовірності того, що вона буде позитивна.

Безглуздість, якщо не сказати жорсткіше — безгосподарність, у ситуації з теплопостачанням обласного центру сьогодні очевидна абсолютно всім: і київським чиновникам, і Міністерству ЖКГ, і жителям міста. Нині теплопостачанням Херсона опікуються в основному дві організації — комунальне підприємство «Теплоенерго» і Херсонська ТЕЦ, що входить у систему Миннапленерго. Якщо «Теплоенерго», що є власністю територіальної громади Херсона, не відчуває особливих проблем з фінансуванням

— йому виділяються значні кошти з міського бюджету, то ТЕЦ просто задихається від відсутності коштів з боку держави. Ці кошти необхідні для реконструкції устаткування, для перекладання мереж.

Проблема з порятунком ТЕЦ у Херсоні вирішується не в обласному центрі, а в Києві. Облдержадміністрація відповідно до чинного законодавства не має права виступати ініціатором для звернень до міжнародних фінансових організацій по одержання кредитів для реконструкції теплогосподарства. По друге, міський бюджет не має права відповідно до Бюджетного кодексу

КОМПЕТЕНТНА ДУМКА

Володимир САЛЬДО, міський голова Херсона:
«На одній із сесій міської ради була прийнята програма переведення на автономний джерела теплопостачання соціально значущих об'єктів — лікарень, шкіл, дитячих садків. На базі центральних теплових пунктів будують квартальні котельні, які забезпечать якісним теплом і об'єкти соціальної сфери, й житлові будинки, що знаходяться поруч. Крім поліпшення якості теплопостачання, це дає можливість перерозподілити навантаження по тих об'єктах, які поки що залишаються на обслуговуванні ТЕЦ».

брати участь у модернізації ТЕЦ, які є власністю держави. По-третє. Борг ТЕЦ за газ у розмірі 54 мільйони гривень автоматично відлякає будь-якого інвестора, який міг би взяти участь у модернізації підприємства.

Вихід є — про це кажуть всі фахівці в галузі енергопостачання. Необхідно передавати ВАТ «Херсонська ТЕЦ» у комунальну власність територіальної громади. Якщо це відбудеться, то міський бюджет може сміливо фінансувати реставрацію ТЕЦ. Звичайно, за один, два, навіть п'ять років цю проблему не вирішити. Але її можна почати розв'язувати — перекладаючи мережі, замінюючи котли, запускаючи нові турбіни. З'явиться й інший варіант — міська рада одержить можливість передати ТЕЦ у концесію. Майбутні концесіонери, отримавши захист своїх інтересів від українського законодавства, не пошкодують вкладень інвестицій для одержання в майбутньому непоганих прибутків.

Кажуть, що порятунок потопуючих — справа рук самих потопуючих. У Херсоні переконані в справедливості цієї приказки, і керівництво міста й області зараз вживає заходів з можливої підстраховки організації опалення в житлових будинках, які є на забезпеченні ТЕЦ. 10 відсотків споживачів тепла вже відмовилися від послуг централізованого опалення, встановивши вдома газові й електрокотли. Поки що такий вихід із критичної ситуації із забезпеченням теплом можуть дозволити собі тільки люди, що не мають проблем із грошима.

Але назвати це «виходом» у технічному плані не можна. Якщо завтра всі клієнти ТЕЦ перейдуть на електроопалення, то, не витримавши навантаження, полетять усі електромережі. Глава облдержадміністрації Борис Силєнков вважає: якщо міська рада терміново не вирішить проблему електропідстанції, що раніше належала комбайновому заводу, а зараз продана у приватні руки, то через можливі аварійні зупинки ТЕЦ 30 відсотків житлових будинків Херсона повторять долю Алчевська.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

На знімку: Херсонська ТЕЦ.

Фото автора та Алли БРУСИЛОВОЇ.

* КОМПЕТЕНТНА ДУМКА * КОМПЕТЕНТНА ДУМКА * КОМПЕТЕНТНА ДУМКА * КОМПЕТЕНТНА ДУМКА *

«Ми занадто повільно йдемо до пенсійної реформи»

— вважає директор Луганського центру пенсійних реформ Анатолій Путінцев. І називає причини такого відставання

Пенсійна реформа, що почалася в Україні з січня 2004 року, на жаль, очікуваних результатів не принесла. Українці занадто повільно йдуть наміченим шляхом, і це можна пояснити не тільки горезвісною ментальністю громадян, недовірою до структур, що акумулюють їхні кошти, а й інертністю державних інституцій, відповідальних за проведення даної реформи.

У Луганську знайшлися ентузіасти, які добровільно взяли на себе водночас і роль буфе-

ра, що підштовхує державні структури в справі виконання пенсійного законодавства, і

роль добровільного помічника для проведення широкого інформування людей. Конкретним результатом такого ентузіазму стало створення при Луганському національному університеті ім. Т. Г. Шевченка Центру пенсійних реформ. Вибір такої бази цілком виправданий. Саме в університеті є науковий потенціал, фахівці, здатні сформулювати проблему, проаналізувати процеси, сфокусувати увагу на основних тенденціях і на основі цього виробити пропозиції для Пенсійного фонду.

— Центр — це громадська організація, що пропагує ідео-

логію нових пенсійних моделей, нового фінансового мислення. До того ж ця робота сконцентрована передусім на молоді, студентах і навіть школярах, — роз'яснює Анатолій Путінцев. — Щоб провести реформи, необхідно дати людям знання, пояснити, до чого прагне держава. Така робота в країні, на жаль, не проводиться, у той час як економічна ситуація попереджає, що всяке зволікання досить згубне. Сьогодні на пенсійні витрати ми спрямовуємо в солідарній системі 16% валового внутрішнього продукту, виробленого в країні. Виходить, що кожна

шоста гривня ВВП іде на виплату пенсій. Це серйозний показник для економіки. В інших країнах, наприклад, він не перевищує 9% ВВП. Ситуація ускладнюється й найбільшою демографічною хвилею. Сьогодні на пенсію виходять люди, народжені в 40-х — на початку 50-х років минулого століття. У Луганській області вже зараз на одного працюючого — 1,2 пенсіонера, і найближчим часом цей показник обіцяє бути ще вищим. Один працюючий не в змозі прогодувати себе й пенсіонера. Тим паче зараз, у період фінансово-економічної кризи.

Фахівці «під ключ». Дорого

ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

Держава спочатку витрачається на навчання майбутнього фахівця, а потім — на допомогу із безробіття. А представники бізнесу кажуть, що студенти не вміють «продавати» себе роботодавцю...

Вузи орієнтуються на попит населення, а не економіки

Ми наближаємося до того, що Україна матиме звання країни суцільної вищої освіти. Місць у вузах більше, ніж абітурієнтів. В авіаційному університеті навчають журналістів, у технічному — юристів, у сільськогосподарському — менеджерів зовнішньоекономічної діяльності. В багатьох університетах, особливо приватних, отримання диплома — лише питання часу, а не знань. Тож чи варто дивуватися, що на ринку праці вчорашні студенти, а нині — фахівці із «корочками», — виявляються неконкурентоздатними?

Провідні компанії і підприємства одностайні: кар'єру майбутній фахівець повинен починати ще зі студентської лави. І уявляти, які саме вміння допоможуть отримати омріяне місце.

Розмова про правильність вибору майбутньої професії взагалі і конкретного вузу зокрема стає дуже доречною тоді, коли боротьба за робоче місце загострюється. Випускникам цього року «світять» труднощі із працевлаштуванням. Але не всім, запевняють роботодавці. Усвідомлений вибір вузу, на думку власників і топ-менеджерів підприємств, допоможе знайти своє місце: і в роботі, і в житті. Однак поки що ринок освітніх послуг і ринок праці далекі один від одного.

«За останні 10—15 років міністерства практично усунулися від участі у формуванні обсягу державного замовлення і підготовки фахівців своїх галузей, — каже заступник голови Донецької обласної державної адміністрації Борис Адамов. — Не захищені в цьому, на жаль, і більшість роботодавців. А вузи орієнтуються здебільшого на попит населення і меншою мірою — на потреби економіки».

Торік в області спостерігався дефіцит робочих та інженерно-технічних праців-

ФАКТ

У Донецькій області працюють 32 вузи та їх структурні підрозділи, де навчаються 202,6 тисячі студентів.

ників у виробничій сфері. І, навпаки, «перевиробництво» фахівців за спеціальностями «право» і «менеджмент». Значна частина випускників працює не за спеціальністю і вже через два-три роки втрачає кваліфікацію. Виходить, держава спочатку витрачається на навчання студента, а потім — на допомогу з безробіття та перенавчання.

Роль батьків у працевлаштуванні зведено до мінімуму

«Найпросунутіші» роботодавці створили власну систему підготовки та підвищення кваліфікації кадрів. І це зрозуміло: в деяких

галузях технічний прогрес іде так швидко, що вища освіта за ним не встигає. Наприклад, німецька фірма «Кнауф» створила в Україні мережу навчальних центрів і розробила спеціальні програми для опанування сучасних технологій будівництва. Адже у будівельних вузах немає такої виробничої бази. Компанія МТС проводить конкурси серед студентів технічних спеціальностей, які навчаються на факультетах телекомунікацій, і створила міжкорпоративний університет, що є трибічною програмою між роботодавцями, вузами і студентством.

«Сьогодні йде нова генерація, це вже не ті люди, які готові стояти «смирно», — відгукується про сучасну молодь директор Східного напрямку МТС Сергій Шейка. — Це люди, котрі розвиваються, висловлюють якісь думки. І головне: розуміють, що роль батьків у працевлаштуванні зведена до мінімуму. В ринкових умовах товаром є робоча сила. Будь ласка, продай себе, прийди до роботодавця, розкажи, який ти маєш досвід, знання». Топ-менеджер радить молодим спеціалістам не гнатися за великими грошима, а дивитися на перспективу кар'єрного зростання: якщо вона є, то можна погодитися на невисоку, на перших порах, зарплату.

«Є набір умінь, без яких неможливо зробити кар'єру в сучасному секторі економіки: випускники вузів повинні вміти провести презентацію, брати участь у дискусіях, відстоювати власну думку тощо, — солідарна з колегою директор зі зв'язків із громадськістю та комунікацій компанії СКМ Наталія Ємченко. — Щодо спеціальних знань, то існує великий розрив між базою, якою володіють вузи, і реальною ситуацією на підприємстві». Випускникам вузів бракує вміння працювати в команді, навичок самоорганізації та самостійного прийняття рішень. Це те, чому не учать ані в школі, ані в університеті.

Компанія СКМ започаткувала «Дискусійний клуб», на засіданнях якого обговорюються проблеми підготовки майбутніх фахівців. Представники бізнесу сподіваються знайти спільну мову із вузами і переконати їх відкривати набір на ті спеці-

Не юристами єдиними... Деякі донецькі школярі мріють стати й залізничниками.

альності, які потрібні ринку. А «підказкою» для студентів стане рейтинг «Компас», що його компанія проводить другий рік поспіль. До цьогорічного рейтингу (його обіцяють презентувати до початку вступної кампанії) увійдуть 234 вузи. Абітурієнти зможуть зорієнтуватися, підготовку в яких навчальних закладах роботодавці вважають найефективнішою.

Плата за навчання — це плата за мрію?

Пам'ятаю, який скандал зчинився кілька років тому навколо закриття філії одного з приватних вузів. Вона розташовувала-

ся в шахтарському містечку, і всі аргументи освітянських чиновників розбивалися об непохитне: «Вчити дітей у Донецьку нам не по кишені». Хоча очевидно, що якісне навчання дешевим не буває. Зазвичай у провінційних філіях студенти опановують «модні» професії. Попри те, що містечку на 90 тисяч мешканців не потрібно стільки фінансистів, банкірів і фахівців із міжнародних відносин. Вища освіта в Україні — це щось більше, ніж просто опанування професії. Це — шанс для дітей жити краще за батьків, свого роду «соціальний ліфт», засіб «перескочити» на вищий щабель суспільства. Тому старше покоління, яке мешкає, приміром, у невеликих робітничих селищах, будь-що прагне вивести дітей «у люди». З другого боку, і випускники шкіл не поспішають у вибій чи гарячий цех, мріючи про роботу в офісі і життя у великому місті, бажано — із побутовими зручностями, яких у провінції не зустрінеш. У таких випадках плата за навчання стає платою не за знання, а за мрію.

Ліна КУЩ.
Фото Олексія БУДЬКА.

ПЕРЕВІРКИ

Бюджетні кошти пішли не туди

На Прикарпатті з'явилися перші ластівки нецільового використання бюджетних коштів, виділених на відновлення постраждалих внаслідок липневої повені об'єктів. За повідомленням прес-служби КРУ в області, яке перевірило Галицький район, лише тут не за цільовим призначенням пішло більше мільйона гривень.

Після стихії в Галицькому районі відновленню підлягали 109 об'єктів, на ремонтні роботи виділили 19 мільйонів 330 тисяч гривень. Лише вартість виконаних робіт з відновлення сільських доріг була завищена на 134 тисячі гривень. На житлі підрядники нагріли руки на 163 тисячі гривень.

Під час відновлення сільських доріг в селах Острів, Новий Мартинів та Ганівці підрядними організаціями було завищено вартість виконаних робіт на загальну суму 113 тисяч гривень. У селі Дубівці, де підрядники зводили жилі будинки, будівельники завищили вартість робіт на 212 тисяч гривень. При відновленні зруйнованих стихією вулиць у селі Дубівці було витрачено понад 775 тисяч гривень на ремонт доріг і площі біля сільради, та, як виявилось, згідно з планом, ремонту підлягали інші вулиці, тобто кошти і тут витратили не за цільовим призначенням, вважають в КРУ.

Під час ревізії підрядники, які відновлювали сільські дороги, провину визнали і помилки виправили. А матеріали ревізії фінансово-господарської діяльності головного відбудовника Галича комунального підприємства «Капітальне будівництво» перевіряльни-

ки передали до прокуратури. Ще раніше правоохоронні органи порушили 76 кримінальних справ у зв'язку зі зловживанням бюджетними коштами за результатами понад тисячі перевірок Державної служби боротьби з економічною злочинністю щодо цільового використання коштів, виділених на ліквідацію наслідків минулорічного липневого стихійного лиха.

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківська область.

* КОМПЕТЕНТНА ДУМКА

Нагадаємо, що пенсійна реформа передбачає перехід до трирівневої системи. Першою за обсягом залишається солідарна система виплат, другий рівень реформи — зростання накопичувальної пенсії, але за обов'язкової державної (солідарної) тридцятимільйонної, і третій рівень — це пенсії, які виплачуються недержавними пенсійними структурами. Анатолій Путінцев вважає, що для виконання поставлених завдань створена нормальна зако-

* КОМПЕТЕНТНА ДУМКА

нодавча база, але фактично в країні працює тільки перший і третій рівень реформ. Чому? — Люди передпенсійного віку впевнені, що саме держава зобов'язана забезпечити їх пенсією. Вони відмовляються розуміти, що економіка країни працює за твердими законами ринку. На жаль, ми хоча й живемо в країні з ринковою економікою, але продовжуємо мислити стандартами державної економіки. У роботі зі страховими компаніями в на-

шій країні відсутня фінансова культура. Де гарантії, що людина, котра віддала свої заощадження фінансовим інституціям, одержить їх у потрібний момент? Що стосується недержавних пенсійних фондів, то вони в Україні поки що мають не довгострокову історію й зовсім невеликі активи. За моїми даними, з 70 офіційно зареєстрованих страхових компаній реально працюють десь 40. До 98 відсотків пенсійних виплат укра-

* КОМПЕТЕНТНА ДУМКА

їнці одержують у солідарній системі, тобто через Пенсійний фонд, і тільки 2 відсотки цих коштів додатково накопичують самі: 1,5 відсотка у страхових кампаніях і 0,5 відсотка — в недержавних пенсійних фондах.

До того ж Луганська область — найбільша біла пляма в Україні, якщо казати про накопичувальну систему. Звертаючись до закордонного досвіду, хочу зазначити, що жодна страхова компанія не постраждала, не зазнала економічних збитків навіть в умовах кризи. Економічний механізм працює так, що це стає неможливим. Так звані компанії життя працюють із «довгими грошима», коли внески розподіляються на 10—20 років. А фінансові кризи все-таки йдуть по синусоїді. Нинішня ситуація

повинна змусити людей замислитися, зрозуміти, що саме такі компанії треба обов'язково інвестувати, якщо на старість хочеш мати гарантований прибуток. «Довгі гроші» не піддаються ні депресіям, ні рецесіям.

Сьогодні важко робити якісь прогнози. Фінансово-економічна криза внесла свої небажані корективи в подальше просування пенсійної реформи. Якщо проаналізувати роботу страхових компаній, скажімо, за два останні роки, можна відзначити позитивні зміни у виконанні накопичувальних програм. Сьогодні ними користуються майже 900 тис. українців, а було всього 350 тис. Прогнозувати, що в 2009 році кількість збільшиться, перейде за мільйон, уже ніхто не береться.

Алла АНТИПОВА.

До найвіддаленіших хуторів Чорнобаївського району Черкащини тепер курсує пересувне відділення зв'язку, а всього в області вже чотири такі «поштомобілі», повідомляє наш черкаський власкор Лідія ТИТАРЕНКО

У Миколаївській області відкрито інформаційно-довідкову залу розсекречених архівів СБУ (Укрінформ)

Льон і коноплі: реалії та

ЗАГУБЛЕНІ ГАЛУЗІ ПРОСЯТЬ ДОПОМОГИ

2009 рік продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН проголошено «Міжнародним роком натуральних волокон». І це знаменно. Адже на наших полях рідко де виокремлюється плантація льону чи коноплі, і на прилавках здебільшого синтетичні товари заморського та й вітчизняного виробництва. Легка промисловість і частина переробної, що працювали на продукції цих культур, практично зупинилися. Одна проблема аграрного сектору спричиняє іншу. Як вийти з цього зачарованого кола, відродити вирощування льону і коноплі — цих цінних культур комплексного використання, розмова нашого кореспондента з головою підкомітету з питань науки Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, президентом Української академії аграрних наук Михайлом ЗУБЦЕМ (на знімку).

— Льон і коноплі з давніх-давен служили людині. Тому дивує сьогоднішній стан вирощування цих культур.

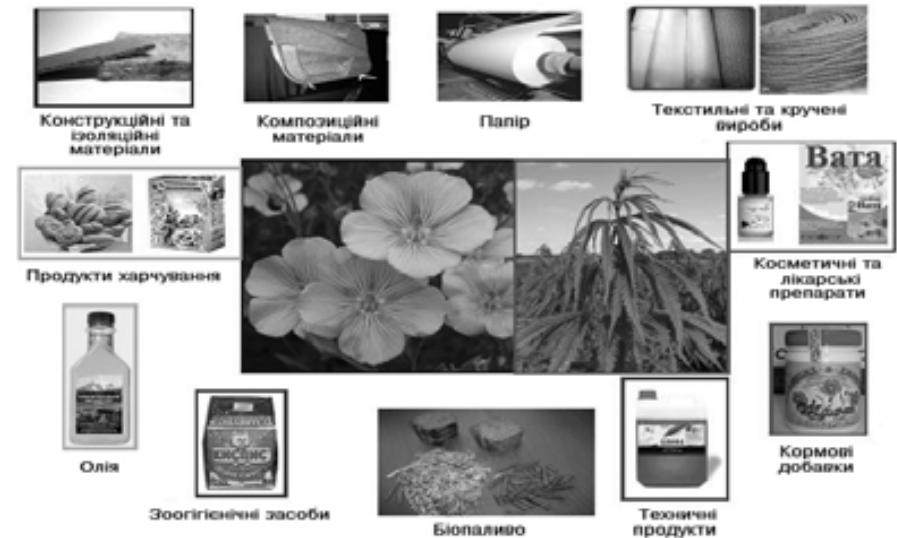
— Прикро констатувати, але занепад окремих аграрних підгалузей припадає на перші роки незалежності України. Напевно, на хвилі певної ейфорії ми не змогли своєчасно у повній мірі

Ретроспективний аналіз розвитку льонарства та коноплярства засвідчив, що за останні 15—17 років деструктивні процеси в галузях призвели не тільки до втрати зовнішнього ринку волокна — джерела валютних надходжень у країні, а й спонукали до зменшення його використання на Харківському канатному

становила в 1990—1992 рр. 15,7 відсотка, то в 2007 році — менше 1 відсотка.

— Михайле Васильовичу, які аргументи можете надати щодо захисту коноплі, яка в останні роки здобула недобру славу наркотичної культури. Можливо, це і послужило, певною мірою, занепаду галузі?

— Вважаю, що властивість коноплі продукувати та накопичувати наркотичні речовини і зарахування її до категорії наркотичних рослин — лише один бік занепаду галузі. Старшому поколінню відомо, як мало не у кожному селянському дворі вирощували значні площі коноплі. І ніяких наркоманів не було й в помині. Зате користь мали величезну. Знаними дідівськими методами вимочували у річкових водах, висушували, доводили до ладу на різних пристроях і верстатах та виго-

Мал. 1. Сучасне використання льону-довгунця та конопель.

скористатися здобутими політичними і економічними можливостями і втратили, серед інших, льонарство і коноплярство.

Статистичні відомості тих років свідчать, що до 1992 року Україна входила у число світових лідерів з виробництва льоноволокна. Валовий збір становив понад 100 тисяч тонн щорічно, або 13—16 відсотків від світового. На той час близько 40 тисяч тонн волокна перероблялося вітчизняними підприємствами, решта експортувалася за кордон на суму понад 40 мільйонів доларів США. Льонарство та коноплярство були високорентабельними галузями для сільгоспвиробників та підприємств первинної переробки (льоно- та коноплезаводів).

Займаючи 7—12 відсотків посівних площ у господарствах, які вирощували ці культури, продукція льону-довгунця та коноплі забезпечували значну частину всіх грошових надходжень від рослинництва, що давало змогу успішно вирішувати питання економічного та соціального розвитку села.

заводі та до повної зупинки вітчизняних льонокомбінатів.

Показово, льон-довгунець і коноплі для українських сільгоспвиробників Полісся були традиційними технічними культурами, які одночасно давали три види продукції: волокно, насіння та кострицю. Кожна складова цієї продукції мала і сьогодні має важливе народногосподарське значення. Завдяки унікальним споживчим властивостям продукція льонарства й коноплярства має великий попит в Україні та за її межами.

— Така ситуація, вочевидь, не додає іміджу українським аграріям серед світового співтовариства.

— Безперечно. Адже в останні роки льонарство та коноплярство зазнало найбільшої кризи серед інших галузей сільського господарства. При цьому, Україна втратила провідні позиції у світовому виробництві луб'яних культур. Так, посівні площі льону-довгунця зменшилися майже в 25 разів, валовий збір волокна (в перерахунку) — в 28,8, і насіння — 23,5 разу. Якщо частка льоноволокна, виробленого в Україні, у структурі світового виробництва

товляли необхідну одіж та гарні полотна, які прикрашали сільські домівки. А з насіння одержували смачну олію.

Сьогодні вирощування цієї культури в Україні здійснюється згідно з «Ліцензійними умовами

провадження господарської діяльності з культивування та використання рослин, що містять наркотичні засоби, для промислових цілей».

Завдяки плідним пошукам селекціонерів Інституту луб'яних культур УААН створено сорти коноплі з відсутністю наркотичних властивостей. Цьому є підтвердження спеціалістів Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України, які визначили вміст наркотичних речовин у рослинах конопель, які культивуються в Україні, на рівні 0,0008-0,005 відсотка за допустимого рівня 0,15 відсотка. Як результат, у 2009 році на державне сорто випробування буде передано сорт з повною відсутністю наркотичних речовин. Досягнення українських селекціонерів зі створення сортів конопель з відсутністю наркотичних властивостей оцінені в усьому світі. Українські сорти зареєстровані й вирощуються як звичайна польова культура в країнах ЄС, Канаді, Китайській Народній Республіці та Російській Федерації. Адже згідно із законодавством названих країн, коноплі, в яких вміст тетрагідроканабінолу (ТГК) не перевищує 0,2 відсотка, не зараховують до культур, що містять наркотичні речовини, і культивуються без будь-яких обмежень.

І тільки в Україні, керуючись Ліцензійними умовами, висунуто необґрунтовані вимоги платної охорони посівів конопель підприємствами МВС України, чого не передбачено законодавством жодної країни світу. До того ж Ліцензійні умови включають єдині для маку і конопель вимоги щодо знищення рослинних решток (подрібнення, розкидання по полю та приорювання стебел), що абсолютно неприйнятно для конопель, стебла яких є цінним джерелом лубоволокнистої сировини. Слід зазначити, що наркотичні речовини в рослинах коноплі містяться у залозистих волосках, які знаходяться тільки на листках та оввіттині. Отже, ні насіння, ні стебла не можуть їх містити і становити соціальної загрози суспільству.

Як результат, наведені вимоги Ліцензійних умов зумовили втрату у господарств інтересу до вирощування конопель, що призвело до різкого скорочення посівних площ культури та поступового занепаду галузі. З 7,7 тис. гектарів у 1991 році площа

під коноплями у 2008 році скоротилася до 810 га (табл.2).

Безсумнівно, Україна втрачає свою доступну сировинну базу, яка ґрунтується на вирощуванні та переробці конопель — традиційної для нашої країни технічної культури, а в економічному плані — незалежність у виробництві товарів промислового використання і народного вжитку з натурального волокна.

Водночас потрібно зазначити, що усунення перепон на шляху розвитку галузі та безпідставних вимог, прийняття більш спрощеної системи дозволу і контролю за вирощуванням конопель, яка діє в країнах Європейської Співдружності, тільки позитивний вплине на розширення посівів цієї культури.

— Всім відома українська народна пісня «А льон цвіте...» свідчить про велику повагу людей до цієї культури і також до коноплі, які впродовж багатьох століть служили сировиною для народних промислів, текстильної галузі та інших сфер діяльності.

— Зі стрімким розвитком технічного прогресу застосування сучасних методів поглибленої переробки лише волокна льону-довгунця і конопель в котонін дозволяє на існуючому в Україні бавовнопрядильному обладнанні виготовляти з нього пряжу в оригінальному вигляді чи у поєднанні з бавовною, шовком, вовною та синтетичними волокнами.

Зростання попиту на лляне та конопляне волокно в світі пов'язане із розширенням нетрадиційного його використання для заміни синтетичних матеріалів в автомобіле- та літакобудуванні, в целюлозно-паперовій промисловості тощо.

Не менш важливе значення для народного господарства має насіння цих культур. З нього виготовляють олію, оліфу, косметичні та лікарські препарати, зоогігієнічні засоби, кормові добавки.

У насінні конопель, наприклад, вміст білка посідає друге місце після сої. Причому протеїни, що містяться в насінні, засвоюються значно легше за соєві. Конопляна олія, зокрема, єдина з природних, що містить в оптимальному співвідношенні лінолеву та ліноленову кислоти, які необхідні для збереження і захисту клітин людського організму. Перемелене насіння можна використовувати разом з борошном при випіканні хліба, булочок, печива, тортів і кексів. Крім того, очищене насіння можна застосовувати як заміну горіхам.

Таблиця 1. Динаміка виробництва волокна та насіння льону-довгунця в Україні						
Роки	Площа зібрана, тис. га	Валовий збір, тис. т волокна (в перера- хунку)	насіння	Урожайність,ц/га волокна	насіння	Частка льоно- волокна у світовому виробництві
середнє за 1990-1992	162,7	106,5	46,5	6,5	2,9	15,7
середнє за 1993-1995	100,5	56,4	26,1	5,6	2,6	7,2
середнє за 1996-1998	42,0	11,5	7,2	2,7	1,8	2,6
середнє за 1999-2001	21,3	8,7	5,4	4,1	2,5	1,6
	20,7	5,6	4,3	2,7	1,9	1,1
	19,7	8,3	5,4	4,2	2,7	1,6
	23,6	12,3	6,4	5,2	2,8	1,9
середнє за 2002-2004	27,9	12,7	7,1	4,6	2,8	1,6
	24,6	11,0	6,1	4,5	2,5	1,3
	26,6	10,9	8,1	4,1	3,0	1,4
	32,4	16,2	9,1	5,0	2,8	2,1
2005	23,9	12,7	6,8	5,4	2,9	1,1
2006	12,4	5,3	3,2	5,1	2,6	0,4
2007	11,3	3,7	1,98	3,3	1,8	0,3
2008	5,9	3,0	1,2	5,2	2,0	1,0

Цукерки та кава з конопляного насіння мають приємний смак, подібний до горіхового. Конопляні чіпси допомагають підтримувати серце здоровим. Насіння конопель є чудовим кормом для пташок, конопляну макуху використовують у якості грубого кор-

конопель у якості додаткового джерела енергії. Теплотворна здатність стебел конопель знаходиться на рівні кам'яного вугілля. За підрахунками європейських науковців, конопляна біомаса дає можливість виробити таку кіль-

робництва луб'яних культур в Україні відбувалося під впливом наступних чинників, які призвели галузь до глибокої економічної і фінансової кризи: — порушення єдиної нерозривної системи, що утворює

системи льонувиробництва в транскордонному регіоні Польщі та України. Значні досягнення у галузі льонарства і коноплярства мають і науковці Інституту луб'яних культур, який знаходиться у місті Глухові Сумської області і на базі якого у лютому цього ро-

інтегруватись, свідчить про те, що високий рівень урожайності льоно- та коноплепродукції, прибутковість льонарства і коноплярства досягається тільки шляхом постійної державної підтримки галузей і вкладень значних коштів у їх розвиток, тобто завдяки інтенсифікації льоно- й коноплевиробництва. Зокрема, дотація на вирощування конопель у країнах ЄС становить 150 євро/га посіву, виробництво волокна — 90 євро/т волокна.

Отже, стан льонарства та коноплярства потребує втручання держави: введення постійно діючих дотацій на соломі (тресту) льону-довгунця та конопель; пільгового кредитування; гарантування підвищення закупівельних цін на сировину у зв'язку з інфляційними процесами; стабі-

перспективи відродження

му для домашньої худоби і птиці, а подрібнене насіння — для акваріумних риб. У Швейцарії та багатьох інших країнах до цього часу рибалки застосовують насіння конопель у якості наживи. На основі конопельного екстракту створюються медичні препарати для лікування ракових пухлин, глаукоми, епілепсії, проведення СНІД-терапії.

— Як відомо, окрім цінного волокна та насіння, льон і коноплі мають значну кількість стебел, які на корм худобі непридатні, тому, здебільшого, їх спалювали.

— Нині маємо інші технологічні можливості й відходи переробки — костриця — використовуються для виробництва целюлози, кострицепліт для будівельної і меблевої промисловості, паливних кострицебрикетів та інших виробів.

Сьогодні паперова промисловість споживає майже половину всього лісоматеріалу у світі. У той же час, за даними USDA, коноплі з 1 гектара дають паперу в 4 рази більше, ніж деревина, і ростуть у всіх кліматичних зонах.

кість метану та метанолу, яка на 90 відсотків забезпечить світ електроенергією і тим самим дасть можливість відсунути на другий план використання вугілля, нафти, природного газу та ядерну енергію.

Коноплі є цінною культурою в екологічному та агротехнічному плані. Їх можна вирощувати в монокультурі та без застосування пестицидів. При цьому стрижнева коренева система поліпшує якість та зменшує ерозію ґрунтів.

Країни ЄС для потреб будівельної, автомобільної та інших галузей все більше використовують біоматеріали і складники рослинного походження, до яких відносять льон-довгунець та коноплі. Для цього в Європі планується вирощувати понад 400 тисяч гектарів конопель та 120 — 150 тисяч гектарів льону-довгунця.

— Як відомо, ще донедавна в окремих областях льонарство було провідною та досить прибутковою галуззю.

— Можна для прикладу взяти Волинську область, яка була не першою з виробництва, а посідала третє місце після Чернігів-

льняний та конопляний комплекси України і в які входять низка галузей, підприємств, науково-дослідних установ, лабораторій, інших організацій, поєднаних тісними економічними,

Роки	Площа, тис. га зона Полісся і Лісостепу	зона Степу
1990	7,70	2,50
1995	2,40	0,80
2000	2,90	0,10
2001	2,07	0,09
2002	1,27	0,04
2003	0,72	0,10
2004	1,34	0,17
2005	1,64	0,30
2006	2,24	0,25
2007	0,43	0,33
2008	0,81	0,10

виробничими і технологічними взаємозв'язками;

— неготовність льоно- та коноплезаводів до нових форм господарювання, пов'язаних з необхідністю самим вирощувати й переробляти льоно- коноплесировину, відсутність сучасної матеріально-технічної бази, спеціалістів, льонозбиральної і переробної техніки;

— перехід економіки від жорсткого планування до ринкових умов без проведення структурної перебудови і державного регулювання призвів до розпаду економічних, виробничих і технологічних зв'язків між окремими галузями і підприємствами льняного й конопляного комплексів та до відсутності вторинної й поглибленої переробки сировини;

— вузька сфера застосування продукції луб'яних культур в Україні порівняно до розвинутих країн світу.

— У цій непростій економічній ситуації, мабуть, своє вагоме слово має сказати аграрна наука.

— Хоч як прикро, але сьогодні спостерігається певний розрив між можливостями галузевої науки і зацікавленістю керівників переробних підприємств в їх використанні. Вченими-селекціонерами Інституту луб'яних культур, Волинського інституту агропромислового виробництва та певних інших установ Української академії аграрних наук створені конкурентоспроможні сорти льону-довгунця і конопель, вироблена достатня кількість оригінального та елітного насіння цих культур.

Так, науковці Волинського інституту АПВ спільно із спеціалістами Головного управління агропромислового виробництва області розробили програму «Льон Волині 2005—2010». В ній передбачається, зокрема, значне розширення посівних площ, впровадження ресурсозберігаючої технології вирощування, проведення сортооновлення та сортозаміни, технічного переоснащення та фінансової підтримки з боку держави. Похвально, що вищезазначений Інститут у 2009 році виступив заявником проекту інтегрованої

Таблиця 2. Динаміка виробництва конопель в Україні						
Роки	Площа, тис. га зона Полісся і Лісостепу	зона Степу	Валовий збір, тис. т		Урожайність, ц/га	
			всього	волокна	насіння	волокна насіння
1990	7,70	2,50	10,20	7,70	1,20	7,61 3,04
1995	2,40	0,80	3,20	1,80	1,40	5,72 5,21
2000	2,90	0,10	3,00	1,54	0,33	5,31 2,97
2001	2,07	0,09	2,16	0,98	0,15	4,54 3,57
2002	1,27	0,04	1,31	0,61	0,06	4,66 1,93
2003	0,72	0,10	0,82	0,36	0,03	4,39 1,45
2004	1,34	0,17	1,51	0,63	0,12	4,17 1,15
2005	1,64	0,30	1,94	0,65	0,12	3,40 3,80
2006	2,24	0,25	2,49	1,05	0,43	5,70 3,70
2007	0,43	0,33	0,76	0,10	0,14	2,70 2,40
2008	0,81	0,10	0,91	0,50	0,20	5,20 2,00

ції не тільки на зовнішньому, а й на внутрішньому ринках, оскільки орієнтація підприємств на експорт призвела до практично повної відсутності вітчизняних виробів з льону та конопель. До того ж українські виробники значно відстають від конкурентів з провідних країн світу за забезпеченням сучасною технікою, асортиментом товарів, їх дизайном та відповідністю виробів тенденціям сучасної моди. Необхідна зміна напрямів використання продукції льону-довгунця і конопель. Перспективним, на моє переконання, є вирощування цих культур і на насіння.

Вчені-аналітики та економісти-аграрники прогнозують, що в перспективі для забезпечення суспільних потреб вирощування луб'яних культур в Україні буде розподілятися за декількома напрямками, а саме: для текстильної

лізації посівних площ на рівні, який забезпечував би не тільки внутрішні потреби держави, а й давав змогу Україні увійти до низки чинних експортерів продукції льону-довгунця та конопель. Лише нововведення здатні змінити ситуацію на краще і підвищити конкурентоспроможність льоно- й коноплепродукції за рахунок кращої її якості і нижчих витрат на виробництво. Впровадження інноваційних технологій переробки льону-довгунця і конопель у продукцію з новими споживчими і функціональними властивостями може значно розширити сферу їх використання та підвищити привабливість галузей.

Отже, країни світу вже визначились стосовно натуралізації продукції в різних галузях. Так, продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН 2009 рік проголошено «Міжна-

Чи знаєте ви, що: (про льон)
— льон-довгунець — найдревніша після пшениці культурна рослина;
— з волокнистих рослин льон в числі перших використовувався людщиною ще в VI — III столітті до нашої ери;
— в Єгипті льон-довгунець користувався особливою пошаною як символ світла, чистоти та вірності;
— на території України льонарство було відоме вже у XII — XIV століттях і вироб з нього високо цінилися у Київській Русі;
— князь Олег здійснив військовий похід до Царьграду (Константинополя) на двох тисячах суден, оснащених лляними вітрилами;
— з древніх рукописів Нестора XI століття відомо, що монахи Києво-Печерського монастиря самі прали льон-довгунець, ткали з нього полотна та шили собі білизну;
— окремі села, особливо розташовані на менш родючих землях Північної Гетьманщини, жили виключно із ткацтва;
— імперський уряд заснував у Слобідській Україні величезні текстильні фабрики, зобов'язавши кріпаків працювати на них подібно того, як вони працювали на пана;
— у 1909 — 1913 рр. посівна площа льону, вирощуваного на волокно, досягла на Україні 57 тисяч гектарів, у тому числі на Поліссі — 37 тисяч;
— у 1970 році на Україні льон вирощували на 230 тисячах гектарах у 1890 колгоспах і радгоспах. А первинну переробку здійснювали 17 льонопереробних заводів та численні колгоспні пункти;
— колишній колгосп «Радянська Буковина» Вишницького району Чернівецької області 40 років тому на площі 172 гектари одержував по 8—9 ц волокна і по 6 ц насіння льону з гектара;
— у стеблах льону міститься до 20—28 відсотків волокна, у насінні 35—37 відсотків олії і близько 25 відсотків білка.

Папір, виготовлений з конопель, зберігається до 1500 років.

У багатьох країнах світу розроблені заходи щодо теплозбереження житла, а це, в свою чергу, передбачає використання екологічно чистих ізоляційних матеріалів, для виготовлення яких найбільш придатними є льон-довгунець і коноплі. Будинки, що побудовані з конопляних кострицеблоків, за міцністю не поступаються цементним, але мають кращу теплоізоляцію. Суміш конопляного волокна з пластмасовими біопродуктами дає чудове, міцне покриття для дахів з тривалим терміном служби.

Одним із споживачів натуральних волокон є автомобільна промисловість, незважаючи на те, що комерційне використання конопляного волокна в ФРН, наприклад, розпочалось тільки у 1998 році. Але оскільки його якість і ціна повністю задовольняє споживачів, планується, що в найближчі роки німецька промисловість буде виробляти 10 тис. т волокна конопель на рік для потреб автомобільбудування.

У зв'язку з переходом української промисловості на альтернативні види палива розкриваються широкі можливості для використання льону-довгунця і

ської і Житомирської областей. До початку 90-х років льонарство волинян, займаючи лише 7—8 відсотків у структурі посівних площ, забезпечувало понад 60 відсотків грошових надходжень, які становили основу соціально-економічного розвитку сільських громад. Рентабельність галузі сягала 130—140 відсотків, що сьогодні може здаватися фантастичним показником. Валовий збір льоноволокна становив 15,5 тисяч тонн, або 15 відсотків від заготовленого по Україні і у 5 разів більше, ніж ми одержали торік в усіх областях разом взятих. Прикро, але за роки незалежності площі під льоном скоротилися на Волині з 25,3 тисячі до 225 гектарів, а урожайність впала вдвічі.

— Виникає природне запитання: що спонукало занепад галузі?

— Руйнування комплексу ви-

Таблиця 3. Енергетичні показники різних видів сировини			
Вид сировини	Щорічний приріст біосировини, м³/га	Теплотворна здатність, ккал/кг	Початкова температура горіння, °С
Коноплі	5,0-6,0	3760	-
Сосна	2,5-3,2	2700	620 - 700
Вугілля	-	4800	500 - 650
Торф	-	2030	500 - 650

Чи знаєте ви, що: (про коноплі)
— коноплі вперше зустрічаються в індійській літературі за 800-900 років до нашої ери, пізніше — у китайській книзі «Шу-Кін»;
— коноплі застосовували мідо-персидські племена, які отримали їх з Бактрії і Согдіани (древні Арало-Каспійські країни);
— з римських письменників вперше згадує про коноплі сатирик Луціліус (I ст. до н. е.);
— «чудовий сік», який згадується у поемі Гомера «Одіссея», є не чим іншим, як одним з препаратів індійських конопель;
— у Росію коноплі були занесені скіфами не пізніше V ст. до н. е.;
— культура конопель у Російській імперії розвивалась для будівництва і оснастки суден (накля, вірвовки, канати, паруси);
— у 1715 році Петро I видав указ про розширення льонового і конопляного промислу в усіх губерніях Росії;
— Конституція США, Декларація незалежності, Біблія (15 ст.), перший національний прапор США, улюблений вид палива Генрі Форда, масло у лампаді Авраама Лінкольна, фарби, які використовувала Ван-Гог і Рембрандт, а також парашутна тканина, що врятувала життя Джорджу Бушу — все це виготовлено з конопель;
— картини Рембрандта й Ван-Гога писались зазвичай на конопляній тканині — міцній, глянцевій, стійкій до впливу тепла, світла, плісняви та комах;
— впродовж тисячоліття усі якісні фарби виготовлялись з олії конопель і льону-довгунця.

промисловості — 25 тисяч гектарів льону-довгунця та 6 тисяч гектарів конопель, для будівельної галузі у вигляді композитних матеріалів та виготовлення ізоляційної вати — 9 та 18 тисяч гектарів відповідно, для виробництва целюлози — близько 4 тисяч гектарів конопель, для виробництва альтернативних видів палива (брикетів, пілетів, біогазу) — 10—12 тисяч гектарів луб'яних культур. Потребу харчової, фармацевтичної та косметичної промисловості задовольнять близько 5 тисяч гектарів льону-довгунця та конопель.

— Раніше у цій галузі Україна була прикладом для інших держав, сьогодні у них вчимося.

— Це правда. Однак досвід країн Європейської Співдружності, куди Україна намагається

родним роком натуральних волокон». При цьому використання льоно- та коноплепродукції здійснюється комплексно, у різних напрямках, із застосуванням сучасного технологічного обладнання для її переробки. Враховуючи прагнення України інтегруватись в ЄС, вона приречена на розвиток цих галузей.

Виходячи зі світових тенденцій, слід зазначити, що льонарство й коноплярство належать до інвестиційно-привабливих галузей, подальша доля яких залежатиме передусім від державної політики, зацікавленості інвесторів та комплексного підходу до їх розвитку.

— Дякую за розмову.

Інтер'ю взяв Михайло СВОЯЧЕНКО.

Коли справу продовжують одностуді

ВАТ «Хмельницькгаз» залишається лідером економіки краю та ПЕК країни

Півстоліття тому цю організацію називали дуже скромно: виробничо-експлуатаційна контора газового господарства. Нині змінилось усе: замість контори — потужне ВАТ «Хмельницькгаз», замість перших газових балонів — понад 13 тисяч кілометрів газових мереж, а замість кількох сотень тодішніх абонентів прийшли близько п'яти тисяч підприємств та установ, сотні тисяч індивідуальних споживачів. Утім, хоч які різючі були ці зміни, навіть не їх варто називати основними, а те, яких перемін зазнавала так звана газова політика. Хвилі небувалих підйомів газифікації змінювались довгими роками майже повного перебудовного застою. А на шляху успішної газифікації області, що проходила останніми роками, раптом серйозними перепонами стали газові війни, політичні баталії та економічна криза.

Від війни — до миру

Із закликами: «Геть газ, даєш альтернативу!» газівники зустрічаються вже не вперше. Було, навіть їх самих примусили повірити в цю ідею, коли декілька років тому різко скоротились програми фінансування газифікації населених пунктів. Однак дуже швидко стало зрозуміло, що до справжньої альтернативи і вченим, і, головне, практикам ще дуже далеко. Так само, як і те, що не газ став основною фінансовою, енергетичною та економічною проблемою країни, а жорсткі політичні ігри навколо нього.

Хто знає, як почувалися б мешканці краю, якби ВАТ «Хмельницькгаз» дало втягнути себе в цю небезпечну гру. На щастя, мудрості і мужності керівника вистачило для того, щоб, попри всі газові баталії, ні споживачі, ні колектив не відчули їх наслідків — подоляни жодного дня не мерзли взимку, не знали перебоїв із газопостачанням і жоден конвеєр не припинив свою роботу з цієї причини.

— Наше підприємство може бути справжнім економічним барометром, — розповідає виконуючий обов'язки голови правління ВАТ Валентин Вольський (на знімку). — Бо кожне економічне піднесення, неодмінно пов'язане із збільшенням споживання газу, так само, як і виробничий спад, газівники помічають перші.

Хоч що кажи, а реальних альтернатив цьому джерелу енергопостачання поки що немає. Звичайно, прийде час і вони обов'язково з'являться. Так само, як і комплексна стратегічна програма енергобезпеки держави. Але сьогодні спробуйте запитати в сільській оселі, де шойно запалили блакитний вогник, чи хотіли б господарі повернутися до дров, хмизу чи вугілля? Не треба бути ясновидцем, щоб вгадати відповідь.

Інша справа, як по-господарськи розпорядитись цим енергоресурсом, як зробити споживання його раціональним і вигідним. Ось тут чимала роль і належить таким підприємствам, як «Хмельницькгаз», котре робить усе, щоб споживач здолав страхи газової війни, відчувши переваги стабільної економіки. Адже не так уже й багато нині підприємств у краї, які реально формують його економічну політику.

Розкіш, яка вимагає ощадливості

Останнє твердження — зовсім не журналістська метафора. Хоча ще років десять тому мало хто міг би повірити в це. Тоді газівникам дісталася нелегка спадщина: застаріле устаткування, котре відслужило майже півстоліття, десятки кілометрів розпочатого, але не доведеного до завершення будівництва газопроводів.

У ВАТ «Хмельницькгаз» дивились у перспективу: якщо не взятися за онов-

лення підприємства, переформатування в якісно нові структури виробничих підрозділів, не розробити стратегічну програму газифікації краю, навряд чи вдасться вийти на передові економічні позиції. У ВАТ забули про легкі об'єкти, а розпочали із найвіддаленіших населених пунктів, де люди десятиліттями чекали на газ.

Перші кроки були непрості: п'ять років тому підприємству вдалось газифікувати лише 13 населених пунктів. Але й це показало, що розширення мережі, збільшення кількості абонентів стає тією економічною основою, на якій може вирости якісно нове виробництво. Не дивно, що вже торік завдяки старанням «Хмельницькгазу» блакитний вогник було запалено майже в сотні населених пунктів області.

Точний та економічно обґрунтований розрахунок дав плідний результат: за п'ять останніх років було майже вдвічі збільшено кількість газифікованих населених пунктів області, і сьогодні їх понад вісім сотень. Великі обсяги будівельно-монтажних робіт були сплановані і виконані так, що у Вінковецькому, Теофіпольському, Чемеровецькому та Хмельницькому районах повністю завершена газифікація.

Тривалий час в області залишався один Летичівський район, куди так і не зуміли подати блакитне паливо. Навіть у райцентрі не могли похвалитись такою розкішшю. То пояснювали це незручністю розташування, віддаленістю від магістральних газопроводів та вічною нестачею коштів, а то й просто безгосподарністю, коли, розпочавши роботи, проклавши не один кілометр газопроводу, забували про нього на довгі роки. І лише тепер ситуацію потроху вдається виправляти. Вже до шести сіл району газ підведено. Якою втіхою це стало для людей, важко перепоповісти.

Правда, дехто із скептиків може закинути, чи варто цим пишатися, коли звідусіль звучать заклики ледь не відмовитись узагалі від такого виду пального. Але чи варто вдаватись до крайнощів? Адже дешевшого і зручнішого палива для десятків тисяч родин поки що не запропонував ніхто.

— Інша річ, що до цього ресурсу ми повинні ставитись обережно й ощадливо, — погоджується Валентин Вольський. — Адже збільшення кількості абонентів зовсім не означає бездумне і безгосподарне використання газу. Навпаки, мушу назвати цікавий факт: при збільшенні кількості абонентів ми спостерігаємо певне зменшення споживання газу.

Секрет простий: люди навчилися бути ощадливими. До того ж на допомогу їм приходять сучасні технології енер-

гозбереження. Поставив щільні вікна, використав хороші будівельні матеріали — і вже на опалення житла піде значно менше газу. Газівники й самі усійсько намагаються підтримувати ці тенденції економії. На підприємстві діє програма, яка надає кожному новому абонентові право скористатись безкоштовним газовим лічильником. Ці витрати «Хмельницькгаз» бере на себе саме для того, щоб навчити кожного бережно і розумно ставитись до газу. Бо сьогодні блакитний вогник в оселях — це і тепло, і зручність, і комфорт. Тож чи варто все це відбирати в людей, перетворюючи газ на розмінну монету в політичних іграх?

Надійні послідовники — гарантія успіху

У ВАТ «Хмельницькгаз» добре знають, що практику мислити перспективно, планувати на довгі роки вперед, передбачати різні ситуації тут заклад Михайло Корнєєв. Зовсім недавно життя керівника несподівано обірвалося. Ще встиг поїхати у відрядження, взяти участь у важливій нараді, але, на жаль, додому вже не повернувся.

Трагічна звістка шокувала весь колектив, котрий опинився перед невідомістю: що буде завтра, чи вдасться вистояти в таких складних, особливо для газівників, кризових умовах? Це питання стало вкрай важливим не тільки для двох з половиною тисяч людей, що працюють на підприємстві, а й для області загалом. Адже одним «Хмельницькгаз» дав роботу і стабільні зарплатки, іншим — зручне і комфортне життя, а економіці краю — щорічні багатомільйонні податки. Усі ці здобутки давались важкою працею. Тож, зрозуміло, колектив занепокоєний, щоб чужа невилізна рука не звела нанівець усі багаторічні старання.

Але добре, що колектив не розгубився, а справу Корнєєва підхопили його одностуді, й насамперед його учень і права рука Валентин Вольський. У ВАТ добре пам'ятають, як після закінчення вузу він прийшов сюди майстром у службу внутрішньобудівного газового обладнання.

Для молодого спеціаліста крашої школи виробничого життя годі й придумати, бо саме на плечах цього підрозділу обслуговування десятків тисяч абонентів. Але дуже швидко Вольський освоїв професійні секрети, став заступником керівника цієї служби, а потім і очолює її. Кажуть, Корнєєв ще тоді помітив здібного молодого інженера. Тож, коли очолив підприємство, не бачив крашої заступника, як Вольський.

Валентин Володимирович сподівання виправдав. І коли довелося робити перші кроки без Корнєєва, показав, що залишається вірним і традиціям, і економічній політиці свого попередника.

— Криза серйозно вдарила по роботі нашого підприємства, — аналізує Вольський. — Адже ми напряду залежимо від того, як працює економіка, наскільки завантажені роботою промислові виробництва. Не секрет, що багатом із них доводиться йти на серйозні скорочення. Але я намагатимусь зробити все, щоб такі скорочення не зачепили наш колектив. Адже специфіка нашої роботи така, що роками потрібно добирати, навчати і виховувати кадри. Сюди не візьмеш просто людину з вулиці. Отож тепер втратити цей

справді золотий фонд стало б великою помилкою для ВАТ. Думаю, ми все-таки зуміємо разом здолати всі труднощі, як це вже було і раніше.

Таку політику підтримують усі виробничі підрозділи і районні філії ВАТ. Зокрема, і Красилівська філія планує нинішнього року завершити газифікацію району. Роботи чимало, адже відповідні газопроводи, а це понад 30 кілометрів, потрібно провести до дев'яти населених пунктів. Досвід такої роботи є, адже торік красилівчани подарували блакитний вогник мешканцям шести сіл. Утім, найбільшою проблемою залишається фінансування. Звичайно, будь-якій районній філії важко взяти на себе такий фінансовий тягар. Однак у компанії розуміють, що працюють вони єдиною командою. Тому, скажімо, для того-таки Красилівського районну частину коштів виділить районна влада, але більшу частину витрат візьме на себе ВАТ.

Побувавши на красилівському підприємстві, не втрималась від запитання до керівника Василя Семенюка: «Газифікація району наближається до фінішної прямої, в райцентрі побудовано сервісний центр та службові приміщення такі, що й обласні позаздрити можуть, а що далі?»

— Та в нас така служба, що без роботи ніколи не будемо, — відповів Василь Іванович. — Експлуатація мереж та устаткування — справа не менш відповідальна, ніж будівництво. Адже значна частина району була газифікована ще в середині минулого століття. Зрозуміло, що за піввіку і метал зумів зістаритись та зноситись. Отож тепер треба добре попрацювати, щоб продовжити його службу, а де потрібно — проводити заміну устаткування.

Крім того, газівникам постійно доводиться мати справу із споживачами, а це десятки тисяч людей. Ми намагаємось працювати так, щоб у жодного не було претензій. Але водночас стежимо і за тим, щоб розрахунки за надані послуги проводили вчасно.

Сьогодні тільки у цій філії працюють майже півтори сотні людей, і кожному доводиться справлятися із серйозними навантаженнями. Адже лише на одного контролера припадає близько восьми-сот абонентів, і в кожного потрібно перевірити стан лічильників, простежити за вчасними розрахунками.

Без перебільшення можна сказати, що «Хмельницькгаз» таки вдалось налагодити добрі партнерські стосунки із споживачами. За рівнем проплати за споживчий газ область посідає одні із кращих позицій в державі. А це ще раз доводить, що хмельницькі газівники вміють працювати і добросовісно, і відповідально.

Можна називати десятки різних економічних показників, за якими «Хмельницькгаз» посідає лідируючі позиції у своїй галузі. Можна розповідати про технічну модернізацію, роботу різних служб і підрозділів, котрі не раз ставали переможцями у галузевих та національних конкурсах. А можна сказати одне: ось уже багато років поспіль хмельничани не відчувають на собі ні газових криз, ні серйозних проблем із постачанням палива. Практично кожен, від власника квартири до керівника потужного підприємства, міг переконатися в тому, що, вчасно сплативши за газ, без палива не залишишся. І щоб так було, невпинно трудиться колектив ВАТ «Хмельницькгаз».

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Фото автора.

ТІЛЬКИ ФАКТИ

За високі виробничі досягнення, вагомий внесок в економіку держави ТОВ «Хмельницькгаз» було визнано лідером ПЕК загальнонаціонального масштабу.

Працюючи для споживачів і разом із ними, Сервісний центр центрального виробництва став переможцем всеукраїнського конкурсу якості.

Аварійно-диспетчерська служба, яка є своєрідною візиткою обласного газового господарства, увійшла в число переможців всеукраїнського конкурсу якості «100 кращих товарів, робіт та послуг України».

Хмельницькі газівники не раз визнавались кращими платниками податків і в районах краю, і загалом по області. Підприємство визнано кращим платником податків Мінфіном та Асоціацією платників податків країни.

Надихав своїми піснями

Про створення самодіяльного колективу Микола Куценко мріяв ще коли опановував мистецькі ази в Дніпропетровському культурно-освітньому училищі та Харківському інституті культури. Тоді, працюючи директором Будинку культури у селі Хорошому, він створив дитячий хор і вокальне тріо сестер Куценко, які успішно перемагали на районних і обласних фестивалях. А згодом був тріумфальний жіночий вокальний ансамбль на Вінниччині.

І все ж повністю творчий талант Миколи Даниловича розкрився у селищі Немішаєве, що на Київщині. У жакхливий 1986 рік, усупереч підступній радіації, на поліській землі розцвіли "Чорнобривці" — гурт, який об'єднав дванадцять співочих чоловіків різних професій. Серед них — Микола Бондаренко, Ананій Ганник і Володимир Зубець. За більш ніж двадцятирічну творчу діяльність колектив змінював свій склад, проте незмінним залишався його художній керівник — Микола Куценко (на знімку другий ліворуч).

У репертуарі "Чорнобривців" крім рідкісних українських народних пісень, чи не півсотні — авторські, покладені на музику Куценком, які вийшли у двох його збірках "Пісня душі моєї" і "Тост за любов". Творчість Юрія Карпенка (фахівця із сільськогосподарської техніки) надихнула

Миколу Даниловича на написання — "Поліському краю", "Муза моя", "Дзвін". Пісні "Шинкарочка", "Осінній дощ", "Вийди, дівчино" створені на слова професора математики Василя Швеця. Тема козацтва звучить у віршах місцевого поета-сатирика Миколи Драчука. Справжньою розрадою стали твори Володимира Олефіренка, Олександра Демиценка та Григорія Заброди.

Народний аматорський колектив "Чорнобривці" був бажаним гостем і переможцем на різних пісенних конкурсах і фестивалях, ним пишасться селище, як і молодим гуртом "Калинові дзвони".

Творча душа композитора Миколи Куценка не знає спокою. Поряд із чоловічими голосами йому дуже хотілося почути й жіночі. У 2003 році його мрія таки здійснилася — хормейстер знайшов закоханих у пісню дівчат! Дев'ять дзвінкого-

лосих берегинь (серед яких бібліотекар Наталія Гуйван, майстер виробничого навчання Олена Ермошина, вчителька музики Наталія Поплавська) і шість козаків об'єдналися у гурт "Калинові дзвони". Вже через рік вони заслужено здобули звання "Народного аматорського колективу". Без них не обходиться жодне свято у селищі! А ще зі своїми патріотичними, ліричними і жартівливими піснями гурт побував у багатьох куточках України!

Нещодавно "Калинові дзвони" відзначили свій п'ятирічний ювілей. На свято пісні зібралися численні друзі та гості.

Усі, хто мав щастя побувати на концерті, отримали неймовірну насолоду, бо почули живу, щиру, пісню, яка лилася прямо з душі. Артисти, без мікрофона, під акордеон, який слухняно витанцював у руках маестро, солов'їними голосами розважали, надихали і ок-

риляли. Зал довго аплодував їм стоячи і не хотів розходитися.

Багата наша земля талантами! Та не чути їх чомусь на великій сцені, радіо, телебаченні. Натомість ефір заповнила низькопробна "попса" з примітивними піснями...

Оксана ЛУЦЕНКО.

Немішаєве
Бородянського району
Київської області.
Фото з архіву гурту «Чорнобривці».

Наші заводи розвалюємо, а чуже купуємо

Україну заповнили мопеди і скутери з Китаю, а Львівський мотозавод стоїть. У Гомелі збираються випускати бурякозбиральні комбайни і продавати Україні, а Тернопільський комбайновий завод — без роботи. Українські моряки плавають під прапорами, мабуть, половини держав світу, а своїх кораблів немає, бо кораблебудівні заводи не працюють.

Чув, що в нашій країні випускають одну панчохо на одного мешканця держави, а могутні бавовняні комбінати в Херсоні і Тернополі, шовковий у Києві, шерстяний у Чернігові не працюють! Уся легка промисловість тяжко хвора, а це — сотні тисяч робочих місць!

Мільйони українців змушені шукати роботу за кордоном, залишаючи вдома малих дітей і стареньких батьків. Тут не сміятися треба, не телешоу влаштовувати, а гірко плакати. А хтось таки має відповісти за цю антиукраїнську політику перед народом. Який уряд на решті розробить програму повернення українців додому і коли?!

Тарас АНТОХІВ.

Побузьке
Кіровоградської області.

Не було дитинства, немає й старості

Дитинства у мене майже не було. Працювати почав, можна сказати, з шести років — пас корови людям. Коли пішов до школи, то мати пасла до обіду, а я — після, бо їй треба було йти в поле полоти буряки. І так до 15 років, а потім їздив у колгоспі на биках.

Мого батька забрали захищати Батьківщину. Додому він не повернувся і я не знаю батьківської ласки. Коли почали повертатися з війни односельці, то вже вони їздили на биках, а я — на конях. З дорослими чоловіками я працював на рівних, а їхні діти сиділи вдома, гралися та купалися в річці. Я — дитина війни і мої ровесники — хлопці та дівчата — теж діти війни, та вони знають турботу і ласку своїх батьків, а я не знаю.

Мій трудовий стаж — 44 роки, а пенсія — мізерна. Тепер ніхто не дивиться, чи ти — ветеран праці, чи дитина війни. У мене є книжечка "Ветерана праці" і я маю право їхати в автобусі безплатно. Але зараз водії мають власні автобуси, тож зробилися такими панями, що не хочуть дивитися на ці книжечки і вимагають, щоб всі платили гроші. А мені прикро до сліз, бо цим водіям немає стільки років, скільки я пропрацював на державу. Бувало так нарибисься, що ледь додому дійдеш. Тривалий час заробляв лише "палічки", бо тоді людям грошей не платили — працювали задарма.

Павло СОБЧАК.

Вила
Томашпільського району
Вінницької області.

ФОТО З КОНВЕРТА

— Хазяїн на риболовлю пішов, а мені знову цілий день доведеться вдома сидіти. Я ж не дівця в темниці!

Фото Андрія НЕСТЕРОВА.

Волинська область.

Тверезі люди — в дефіциті

Що спотворює наше суспільство й роз'їдає, як пухлина, тіло України? Це пияцтво й наркоманія. Не розумію, навіщо спочатку виплачують гроші за народження й навчають у школі, а потім знищують молодь алкоголем і наркотиками? Якщо так триватиме й надалі, незабаром наша Україна може залишитися без людей. Багаті землі без населення — ласий шматок для іноземців.

Вино, горілку, пиво продають без ліцензій на кожному кроці: біля шкіл, ПТУ, вузів. У Європі, куди прагнуть поборники такої свободи, цього немає! А наша молодь чомусь масово розбещується і спивається. Але ж це гірше за епідемію чуми, бо вона пройшла і її більше нема, а пияцтво й наркоманія з кожним днем набирають обертів.

Більше половини родин страждає від алкоголіків, які не дають спокійно жити ні дітям, ні дорослим. Про це необхідно говорити в уряді, парламенті, на телебаченні, радіо і вживати термінових заходів. За самотоговаріння, наприклад, треба накладати відчутні штрафи. Це стосується і продажу горілчаних виробів без ліцензій.

У нас уже важко знайти непитушков водіїв, міліціонерів, військовослужбовців. У проку-

ратурі п'ють, у судах теж. У всіх галузях господарської діяльності потрібні тверезі розсудливі люди, а вони — в дефіциті.

Я вважаю, що в навчальних закладах потрібно ввести предмет, який роз'яснюватиме, що алкоголь і наркоманія згубно впливають на молодь. Питушких учнів і студентів треба виключати, щоб вони не були поганим прикладом для інших.

Якщо опублікувати списки померлих від алкоголю або потерпілих від п'яних водіїв, то це буде жахлива статистика. Державі уже настав час будувати виховні колонії для реабілітації алкоголіків, щоб вони не мучили родини, а примусово лікувалися й працювали. У нас же чомусь триває тільки політична боротьба, що, схоже, ніколи не закінчиться, а на найголовніше — життя людей — ніхто не звертає уваги.

П'яна вахханалія — це проблема з проблем, і її терміново треба зупинити твердими адміністративними заходами. Боротьба з пияцтвом — це поле боротьби для справжніх патріотів, письменників, журналістів.

Микола ЛАКІСОВ.

Веселе
Путівського району
Сумської області.

Я пропоную внести зміни

Через постійні вибори, боротьбу кланів та партій, нестабільність у політиці та економіці, страждає наша пенсійна система. У ній ніяк не можуть навести лад. На мій погляд, у пенсійне законодавство потрібно внести наступні зміни.

Не приймати документів на пенсію у людини, яка не досягла 45 років. Це стосується військових, міліції, держбезпеки.

Людина, яка претендує на державну пенсію, повинна мати мінімум 20—25 років стажу. А тим, хто має менший стаж призначати не пенсію, а соціальну допомогу. Мінімальна пенсія повинна бути вищою (на 30—40%) за соціальну допомогу.

Ліквідувати всі пільги. Натомість, додати певну суму до пенсії. Не тримати на державній службі людей, які старші 65 років.

Селянам зараховувати стаж за продаж державі певної кількості м'яса, молока та інших продуктів сільського виробництва. Нехай економісти підрахують, чого і скільки.

Різниця між мінімальною і максимальною пенсією повинна бути не більш як 1:5.

Якщо цього не зробити, то, на мою думку, через декілька років буде велика трагедія державі і пенсіонерам.

Іван ШПАК,
робочий стаж — 51 рік.

Славута
Хмельницької області.

Чи є патріоти, які переведуть власні вклади в Національний банк?

Чому ми такі вразливі? Дядько Сем чхнув — а в нас уже запалення легенів і постільний режим. Чому наша гривня така нестійка?

І все так швидко сталося. Ще півроку тому люди жили великими надіями, вірили в гривню і стабільне майбутнє. А нині — розпач.

Росте лють на бездіяльну Верховну Раду. Ми починаємо ненавидіти тих політиків, які б'ють себе в груди, як найширші патріоти, а натомість гризуться між собою і блокують роботу парламенту.

Якщо серед політиків є справжні патріоти, то нехай вони заберуть свої вклади з-за кордону і вкладуть їх у Національний банк України під невеликі відсотки. Вистачить їм і нащадкам на довге й добре життя. Тільки уявіть, яка це буде інвестиція! І не потрібні іноземні позики!

На ці гроші можна побудувати завод з виготовлення твелів,

тобто атомного палива для електростанцій. Побудувати три такі станції для промисловості і дві — для сільського господарства, щоб повністю позбутися енергетичної залежності від закордону. Ліній електропередач потрібно прокладати під землею.

Автотракторну техніку пропоную перевести на електрику і воду, чув, що є такі розробки. Завдяки їм збережемо природу і своє здоров'я.

Не треба жаліти грошей на відродження села. Йому в першу чергу потрібно надати безвідсоткові кредити. Держава повинна допомогти селянам створити свої переробні підприємства, щоб вони продавали готову продукцію. А люди в нас — роботащі і підприємливі.

Держава може купувати у селян частину продуктів і створювати кількарічний запас у глибоких підземних сховищах. Це гарантувало б самостійність і вагомість нашої країни у світі, а також добробут нашого народу.

Микола ВОЙСТРИКОВ.
Чернівці.

НА ПЕДРАДУ

На помилках
вчитися

Хочу висловитись про минулорічні тести, зокрема, з української мови і літератури та правознавства.

Найперше, що впало у вічі в тесті з мови — надто примітивні речення для аналізу. «В траві фіалочки зігхають; Прилетіла зда-лека весна; Вистава була надзви-чайна; Хлопчаки били байдики; У санаторії є кілька басейнів». Як на мене, будь-яка інформація має бути корисною.

Траплялися і слова, м'яко кажучи, незвичні, як-от: пів'ягнати, міні-комп'ютер, південно-бережний. Були і недолуго сформульовані завдання: з'ясуйте причину вживання розділового знака...

Важко зрозуміти і чисто літературне у тестах з історії України: твори «Ключ царства небесного» Герасима Смотрицького, «Тренос» Мелетія Смотрицького, «Послання до єпископів» Івана Вишенського є візирями або полемічної літератури, або латиномовної поезії, або історичної мемуаристики, або драматичної літератури.

Зразки тестів з основ правознавства мають бути особливо точними, бо дисципліна викладається насамперед з метою навчити формувати правильні відповіді. А тому посиляні на неповні нормативні акти слід уникати: Указ Президента України «Про призначення посла України в ФРН» замість Указ Президента України від 9 грудня 2005 року за № 1723/2005 «Про призначення І. Долгова Надзвичайним і Повноважним Послом України у Федеративній Республіці Німеччина». Чи Закон України «Про міліцію» замість Закон України від 20 грудня 1990 року за № 565-ХІІ «Про міліцію» (зі змінами і доповненнями). У тестових завданнях навіть спотворено наказ МОНУ від 18 лютого 2008 року № 94...

Зловживати тестами державі не варто, вищим навчальним закладам логічно дати можливість самостійно формувати свій рейтинг. Умови прийому на навчання для ВНЗ є одним із способів забезпечення умов, необхідних для отримання вищої освіти.

Треба готувати тести не нашвидкуруч, а впродовж навчального року.

Варто переглядати їхній зміст. Наприклад, з української мови мені б хотілося бачити більше текстів із Біблії, усної народної творчості, із творів класиків і кращих сучасних майстрів слова. Слід більше давати завдань з мови, а не мовознавства. А для цього потрібно змінювати акценти в її викладанні, активніше працювати зі словниками.

Надія КНЯЗЕВ.

Київ.

УРОК ДЛЯ ДОРОСЛИХ

Ольга не вибачила.
І перемогла

Європейський суд з прав людини у Страсбурзі виніс рішення на користь вчительки Кременчуцької загальноосвітньої школи Ольги Є. Україна має компенсувати їй моральну шкоду в розмірі 907 євро. Педагог звернулася до Європейського суду ще в 2006 році разом з колегами, котрі вимагали доплати за педагогічний стаж і щорічні виплати на оздоровлення. Районний відділ освіти заборгував їм гроші з 1997-го по 2002 рік. Після подання позову в Страсбург вчителі одразу отримали належні суми. Ольга Є. відмовилася відкликати свій позов і домоглася компенсації.

ЛИПКІ РУКИ

За сумісництвом
— посередниця

У Севастополі працівниками Державної служби боротьби з економічною злочинністю викрито асистента однієї із кафедр національного технічного університету, яка отримала 500 доларів США від Н для подальшої передачі їх як хабар викладачам за сприяння в складанні іспитів. Задokumentовано факти отримання грошей від 29 студентів (понад 16 тисяч гривень) та передачу їх як хабар 14 викладачам.

Чого не вистачає: грамотних педагогів чи вихованих учнів?

ТРИВОЖНИЙ ДЗВІНОК

Побиття вчителя музики в школі № 17 Костянтинівки спричинило кадрові перестановки і висновки з боку правоохоронців. Нагадаю, троє одинадятикласників, залишивши свій клас, зайшли до сьомого, де проходив урок співів. Учитель Сергій Ц. зробив їм зауваження, ті зреагували надто емоційно і кинулися битись. Педагог із травмами потрапив до лікарні.

Реакція керівництва ЗОШ і міського управління освіти була страусячою: директор навчально-виховного комплексу відмовлялася спілкуватися із пресою, заборонивши те і вчителям, дітям та їхнім батькам. Аналогічну позицію зайняв начальник міськуправління освіти Володимир Демиденко. А коли під тиском журналістів змушений був давати коментарі, то запевняв, ніби в школі «нічого надзвичайного не сталося» і що вчитель сам винен у тому, що не врахував особливості підліткового віку. Така «прозорість» викликала обурення громадськості.

Варто віддати належне начальнику головного управління освіти і науки обласної держадміністрації Юрію Соловиюву, який не став прикривати підлеглих, доручив про-

ФАКТ

Протягом 2008 року в Донецькій області зафіксовано 2300 фактів злочинів і правопорушень на території навчальних закладів. Серед них — крадіжки, легкі тілесні ушкодження та хуліганство. У Донецькій області 76 шкіл області обладнані «тривожними» кнопками, а понад 100 — мають охорону, яка оплачується здебільшого за гроші батьків.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Займіться шпигунством:
час вибирати школу

Мені, директорів, багато разів доводилось чути від батьків: «Ми вирішили віддати нашу дитину до вашої гімназії...». Я завжди жартував: «Та не треба її віддавати, хай вона залишається вашою». Школа — не пункт прийому дітей, і ефективність її роботи буде вкрай низькою, якщо родина стоятиме осторонь. Для забезпечення потрібної якості освіти передусім школі й родині слід подбати про створення єдиного поля цінностей.

В умовах демографічної кризи більш-менш пристойні школи ведуть жорстку боротьбу за розумних дітей і заможних батьків. І це добре: розширення можливостей для вибору школи стає головним чинником підвищення якості освіти.

Щоб зробити вдалий вибір, потрібно мати: ресурс часу, ресурс знань (важливо знати, що насправді потрібно твоєї дитині), ресурс ефективних соціальних зв'язків (простіше кажучи, блат).

Певний фінансовий ресурс теж може відіграти вирішальну роль у придбанні «золотого ключика» до країни знань.

П'ятим елементом повинна бути інтуїція, адже має лежати душа у вас і у вашої дитини саме до цієї школи.

З чого починати її вибір?

По-перше, спробуйте вивчити на сайті управління освіти чи школи усе, що може свідчити про належну якість її роботи (статистичні результати участі

вести службову перевірку і оприлюднив її результати. Звільнено директора і заступника директора із виховної роботи, змінився і начальник міського управління освіти.

Міліція порушила кримінальну справу за фактом хуліганства. Один із одинадятикласників заарештований. За твердженням правоохоронців, він уже був судимий в 2006 році за пограбування.

Чим пояснюється агресивність дітей: підлітковим віком чи середовищем? Чи винні вчителі в тому, що учням нецікаво на уроках? Як впливає ситуація в родині на поведінку дітей? «Ми втратили поняття храму науки, ми втратили поняття виховання, що вчитель — це святе, це джерело, це істина в останній інстанції», — констатував начальник облуправління освіти. Чи не тому так сталося, що державою професія вчителя не цінується? Крім того, молоде поповнення педагогічних вузів бажає бути кращим. На думку фахівців, майбутні вчителі повинні проходити відбір за педагогічними здібностями, а не лише за сумаю знань.

Турбує підліткова агресія. Причини її — мікроклімат у родині й серед оточення, невідповідність між претензіями на статус і ставленням дорослих, неповага з боку старших, прагнення самоствердитися. Тому одним із завдань сучасного психолога є раннє виявлення агресії в дитині. Та чи багато «важких» підлітків можуть похвалитися знайомством із цим спеціалістом? А їхні батьки? Якщо в сім'ї постійно з'ясовують стосунки на підвищених тонах і, можливо, у грубій формі, то немає нічого дивного в тому, що дитина наслідуватиме

АВТОРИТЕТНА ДУМКА

Тетяна ЕРЕСКОВА, кандидат соціологічних наук, доцент Донецького державного університету управління:

— За останні два роки кількість правопорушень щодо вчителів зросла практично на 50 відсотків. І це лише ті, про які ми знаємо. Однією з основних причин жорстокості щодо вчителів старшокласники називають можливість самореалізації. Тобто таке ставлення до вчителя учнями сприймається як подвиг, це піднімає його в очах ровесників. Друга причина — безкарність. Третя — соціальна. Коли ми цікавилися, хто може бути об'єктом насилья, вони відповіли: літні люди, учитель і молодий за віком. Ще один нюанс — учитель перетворився на працівника сфери обслуговування. Нарешті, існує вплив оточення. 54 відсотки дітей, які припускають насилья щодо вчителя, зізнались, що в їхніх родинах практикуються фізичні покарання.

батьків. Адже іншого способу розв'язувати свої проблеми вона просто не знає.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ХТО ОБРАЖАЄ ПЕДАГОГА: РЕЗОНАНС

Директор як чорт
ладану боїться...

Статтю Світлани Тополь «Змушують демонструвати аморальність» («Голос України» за 3.04.2009) прочитала і

вирішила, що, можливо, і моя думка стане в пригоді вчителям, які не хочуть сліпо підкорятися адміністрації школи і відділам освіти.

... У вестибюлях ЗОШ висять стенди із списками учнів, якими пишається заклад. Зокрема, медалістами. Не може не дивувати їхня кількість після 1992 року. До цього найвищу нагороду отримували одиниці, а тепер щороку по 5—9. Пам'ятаю, читала про вшанування директора ЗОШ, серед випускників якої було 30 відсотків медалістів. Не абсурд хіба? Вступити до престижних навчальних закладів, до речі, пощастило не всім...

Прийшла до нас молода вчителька. Поставила у своєму першому семестрі дітям оцінки, які не задовольнили адміністрацію. «Опрацьовували» її дуже довго. Слава Богу, колектив відстояв колегу.

Досвідчена наставниця-пенсіонер. Ловить восьмикласника в

коридорі зі словами: «Тож ти, Юрчику, вивчи мені вірша на понеділок. Обов'язково! За семестр матимеш «четвірку». Це за одного вірша!

Якось мене шокували фразою: «Я твоєї дитині ставлю 9 балів. Знаю, треба буде — вивчить». Тож які знання має дитя з предмета?

Відомо, що сільські діти здебільшого навчатися не хочуть. Але завжди прагнули отримати вищу оцінку, ніж заслуговували. Звідки це? Директор і завуч не приховують, що інспектори лають адміністрацію за низький рівень знань школярів. «Отже, ви повинні довести учневі, що він знає на дев'ять балів. І виставити річну оцінку не менше дев'яти. На іспиті знайдіть, за що поставити п'ятірку навіть тому, хто взагалі не вчився!».

Адміністрація як чорт ладану боїться низького рейтингу ЗОШ. Ось тут, мабуть, і розгадка подвійної моралі педагогів-корманічів.

Очілникам освіти, від району до столиці, варто, певне, знайти модель визначення рейтингу закладу та вчителя і нарешті відмовитись від середнього балу. Допоки цього не трапиться, робитимемо те, що вимагає адміністрація.

Анна СОЛТАН.

Р. S. Не зазначаю місця роботи, оскільки, вважаю, держава мене не захистить від освітянського князика-чиновника.

Українська аграрна біржа повідомляє, що сто дванадцятий спеціалізований аукціон з продажу скрапленого газу для потреб населення відбудеться 23 квітня 2009 року о 12-00 годині за адресою: м. Київ, вул. Саксаганського, 1.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБСЯГИ СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ, ЩО БУДУТЬ ВИСТАВЛЕНІ НА СПЕЦІАЛІЗОВАНОМУ АУКЦІОНІ № 112 З ПРОДАЖУ СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ ДЛЯ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ 23.04.2009 р.

№ позиції	Обсяг газу в одному лоті, тонн	Кількість лотів, одиниць	Загальний обсяг газу, тонн	Ціна за 1 тону газу (з ПДВ), гривень	Початкова вартість одного лоту (з ПДВ), гривень	Загальна вартість газу (з ПДВ), гривень	Умови транспортування газу
Пропозиція ДК «Укргазвидобування» (обсяги травня 2009 року)							
Виробництво Тимопфівської УПВВ філії ГПУ "Полтавагазвидобування"							
1	21	41	861	1 950,00	40 950,00	1 678 950,00	автотранспортом
Виробництво Яблунівського ВПГ філії Управління з переробки газу та газового конденсату							
2	35	20	700	1 950,00	68 250,00	1 365 000,00	залізницею
Виробництво ПЦСК Базилівщина філії Управління з переробки газу та газового конденсату							
3	35	20	700	1 950,00	68 250,00	1 365 000,00	залізницею
Виробництво Юліївського ГРП ГПУ "Харківгазвидобування"							
4	25	32	800	1 950,00	48 750,00	1 560 000,00	залізницею
Всього:				3 061		5 968 950,00	

Умови поставки: 1) Поставчання скрапленого газу на травень 2009 року здійснюється на умовах франко-завод. 2) Оплату автотранспорту і рухомого складу Покупець проводить самостійно.

Пропозиція ВАТ «Укрнафта» (обсяги травня 2009 року)							
Гнідинський ГПЗ							
5	25	91	2 275	1 950,00	48 750,00	4 436 250,00	залізницею
6	21	51	1 071	1 950,00	40 950,00	2 088 450,00	автотранспортом
Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу на умовах самовивозу покупцем придбаних обсягів,залізничним або автомобільним транспортом, оплату за перевезення скрапленого газу залізничним транспортом здійснює Покупець по окремому договору з транспортною організацією. 2) Продавець проводить відвантаження оплачених обсягів скрапленого газу у автомобільний транспорт Покупця.							
Качанівський ГПЗ (Качанівське в-во)							
7	21	37	777	1 950,00	40 950,00	1 515 150,00	автотранспортом
Качанівський ГПЗ (Глинсько-Розбишівське в-во), бутан технічний							
8	21	17	357	1 950,00	40 950,00	696 150,00	автотранспортом

Умови поставки: 1) Продавець проводить відвантаження оплачених обсягів скрапленого газу у автомобільний транспорт Покупця.

Долинський ГПЗ (Бориславське в-во)							
9	7	8	56	1 950,00	13 650,00	109 200,00	автотранспортом
Долинський ГПЗ (Долинське в-во)							
10	21	15	315	1 950,00	40 950,00	614 250,00	автотранспортом
Долинський ГПЗ (Долинське в-во)							
11	50	1	50	1 950,00	97 500,00	97 500,00	автотранспортом з АГНД
Всього:				4 901		9 556 950,00	

Умови поставки: 1) Продавець проводить відвантаження оплачених обсягів скрапленого газу у автомобільний транспорт Покупця.

Зміни до пропозицій на продаж оприлюднюються шляхом розміщення на WEB-сторінці УАБ за адресоюhttp://www.uame.com.ua/energo.

Заявки на купівлю за встановленою формою приймаються з 9-00 до 18-00 години до22 квітня 2009 р. включно.

УВАГА!

1. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 року №1736, учасник-покупець додатково до заявки на купівлю повинен надати до 15-00 години 22 квітня 2009 року на Українську аграрну біржу довідку про обсяги та напрями реалізації скрапленого газу, придбаного на попередньому спеціалізованому аукціоні, за формою, що затверджена рішенням Аукціонного комітету від 17 листопада 2005 року (форму довідки можна отримати на WEB-сторінці УАБ за адресою: http://www.uame.com.ua/energo або по факсу).

2. Сплата учасниками аукціонів попередніх внесків здійснюється на спеціалізований рахунок УАБ №2600500019536 в ВАТ КБ "Хрешатки", м. Київ, МФО 300670, код за ЄДРПОУ 23389377.

Українська аграрна біржа, тел. (044) 289-50-48, 289-54-87, 284-38-60
http://www.uame.com.ua, E-mail: exch@uame.com.ua

ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Запорізькій області (69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 77, оф.95), та керуючий санацією ВАТ "Завод "Прилив" повідомляють про проведення повторних публічних торгів (аукціону) з реалізації майна підприємства, що знаходиться в процедурі санації. На публічні торги виставляється наступне майно, розташоване за адресою: Запорізька область, м. Бердянськ, вул. Єгорова, 1: Лот №1: Обладнання у кількості 1182 одиниць. Початкова ціна продажу 2258774,82 грн., з ПДВ; Лот №2: Нерухоме майно, літ. А,а. Початкова ціна продажу 487986,99 грн., з ПДВ; Лот №3: Нерухоме майно, літ. Г. Початкова ціна продажу 164050,17 грн., з ПДВ. Гарантійний внесок в розмірі 10% від початкової вартості зараховується на рахунок ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Запорізькій області № 2600827020 в ЗОД "Райффайзенбанк "Аваль", МФО 313827, ЄДРПОУ 26252756. Заявки на участь в аукціоні приймаються до 14 травня 2009 р. включно. Договір купівлі-продажу укладається на підставі затвердженого протоколу проведення публічних торгів. Умови участі в аукціоні за телефоном: (061) 220-42-07. Публічні торги (аукціон) відбудуться 18 травня 2009 р. об 11.30 за адресою: 69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 77, оф. 95.

Постановою Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 03.04.2009 р. у справі № 16/333/08 Приватне підприємство «ВІТАЛАН» (код ЄДРПОУ 33836206), розташоване за адресою: 69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 59, кв. 27, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Петренко А. С., ліцензія АВ № 456395 від 27.02.2009 р. (адреса: 69063, м. Запоріжжя, вул. Комсомольська, буд. 30, тел. 8 (061) 764-56-97). Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО ЗАКРИТОГО ТИПУ - ПІДПРИЄМСТВО «ТИСМЕНИЦЯ»
(01004, Україна, м. Київ, вул. Червоноармійська, 34, ідентифікаційний код: 14361256) повідомляє про скликання позачергових Загальних зборів акціонерів Товариства.
Дата проведення зборів - 10 червня 2009 року о 16-00.
Місце проведення зборів - 01004, Україна, м. Київ, вул. Червоноармійська, 29.
Питання порядку денного:
1. Про призначення Голови та секретаря Загальних зборів акціонерів.
2. Про припинення діяльності акціонерного товариства закритого типу підприємства «ТИСМЕНИЦЯ» шляхом реорганізації його в Товариство з обмеженою відповідальністю «ТИСМЕНИЦЯ».
3. Про призначення комісії з припинення діяльності Товариства шляхом реорганізації.
4. Про визначення місцезнаходження комісії з припинення діяльності Товариства шляхом реорганізації.
5. Про скасування реєстрації випуску акцій та анулювання свідоцтв про реєстрацію акцій.
6. Про призначення відповідальних осіб.
Реєстрація акціонерів: з 14 години 00 хвилин до 16 години 00 хвилин за адресою: 01004, Україна, м. Київ, вул. Червоноармійська, 29.
Довідка за телефоном: +38 044 246 3773.

Постановою Господарського суду м. Києва від 07.04.2009 у справі № 44/188-6 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Магнето» (03150, м. Київ, вул. Красноармійська, 62, нежиле приміщення № 5А в літ. А, код ЄДРПОУ 32821471) та відкрито ліквідаційну процедуру, направлену на виявлення активів підприємства, необхідних для погашення боргу. Ліквідатором банкрута призначено ініціюючого кредитора – Товариство з обмеженою відповідальністю «Тшекай» (код ЄДРПОУ № 35689869, 01010, м. Київ, вул. І. Мазепи, 26).

Письмові заяви кредиторів направляти до Господарського суду м. Києва та ліквідатору впродовж тридцяти днів від дня опублікування оголошення. Установчі документи та печатку Банкрута вважати втраченими.

У зв'язку з втратою документів ПП «АРКОС», код 25609914, прошу вважати їх недійсними.

ДО УВАГИ АКЦІОНЕРІВ ЗАКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ КОМІТЕТ»
Правління ЗАТ «Міжнародний Економічний Комітет» (надалі Товариство) повідомляє, що загальні збори акціонерів Товариства відбудуться 01 червня 2009 року о 15.00 за адресою: м. Київ, вул. Заньковецької, 4, к. 2. Початок реєстрації акціонерів о 14 год. 45 хв.
Порядок денний:
1. Про завершення фінансового року.
2. Про розгляд та затвердження балансу (річного звіту).
3. Про план діяльності на поточний рік.
4. Про кошторис витрат на поточний рік.

ОГОЛОШЕННЯ

Інформація про пільговий продаж акцій відкритого акціонерного товариства "Авіаційна компанія "Дніпроавіа"

З 31.03.2009р. розпочався пільговий продаж акцій ВАТ "АК "Дніпроавіа". Відповідно до пп.1 п.60 Державної програми приватизації на 2000-2002 роки, затвердженої Законом України "Про Державну програму приватизації" від 18.05.2000р. №1723-III, та ч. 1 і 2 ст.25 Закону України "Про приватизацію державного майна" від 04.03.1992р. №2163-XII, право на пільгове придбання акцій ВАТ "АК "Дніпроавіа" мають працівники підприємства, а також колишні працівники підприємства, які вийшли на пенсію, звільнені на підставі п.1 ст.40 Кодексу законів про працю України і не працюють з моменту звільнення на інших підприємствах, особи, які мають право відповідно до законодавства повернутися на попереднє місце роботи на цьому підприємстві, інваліди, звільнені у зв'язку з каліцтвом або професійним захворюванням, та працівники, звільнені за станом здоров'я, а також працівники соціально-культурних і оздоровчо-лікувальних закладів, що приватизуються у складі підприємства, на балансі якого вони перебувають.
Зазначені особи мають право на пільгове придбання акцій ВАТ "АК "Дніпроавіа" у кількості, що не перевищує 3060 штук, за ціною 0,125 грн. за одну акцію.

Статутний фонд ВАТ "АК "Дніпроавіа" 29595620 грн.
Номінальна вартість однієї акції 0,25 грн.
Пільгова вартість однієї акції 0,125 грн.
Вид акцій прості, іменні
Кількість акцій 118382480 шт.
Форма випуску акцій документарна
Пакет акцій на 1 громадянин за списком №1 та 2 3060 акцій
Вартість пакета акцій: за номінальною ціною 765 грн.
за пільговою ціною 382,5 грн.

Для придбання акцій на пільгових умовах покупці використовують грошові кошти після їх зарахування на іменні рахунки, відкриті в банках України.
Прийом заяв на пільгове придбання акцій ВАТ "АК "Дніпроавіа" триватиме до 31.05.2009р.
Місце прийому заяв на пільгове придбання акцій ВАТ "АК "Дніпроавіа": 49042, м.Дніпропетровськ, аеропорт, готель "Аерофлот", 4-й поверх, к.410, тел. 8 (0562) 395625, 395626.
Режим роботи: з 9-00 до 16-30, перерва з 12-30 до 13-30.
При поданні заяви необхідно мати із собою:
- паспорт (чи інший документ, що посвідчує особу згідно із законодавством);
- довідку про присвоєння ідентифікаційного коду;
- інформацію про реквізити іменного банківського рахунку, з якого буде здійснюватись оплата за акції (назва та адреса банку, номер рахунку).
Особам, які були звільнені на підставі п.1 ст.40 КЗпП, також необхідно мати при собі трудову книжку.

Керуючий санацією ВАТ АК "Дніпроавіа"
Перший заступник генерального директора ВАТ АК "Дніпроавіа"
Ткаченко С.Є.

Постановою Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 20.03.2009 р. у справі № 16/295/08 Товариство з обмеженою відповідальністю «Запорізький пивоварний завод» (код ЄДРПОУ 35037076), розташоване за адресою: 69002, м. Запоріжжя, вул. Пролетарська, 57, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Петренко А. С., ліцензія АВ № 456395 від 27.02.2009 р. (адреса: 69063, м. Запоріжжя, вул. Комсомольська, буд. 30, тел.: 8 (061) 764-56-97). Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Ліквідатор ВАТ «Криворізьке АТП 14130» повідомляє про проведення аукціону 16.05.2009 р. з реалізації майна, що обліковується на балансі банкрута, код 03113414.

Дорожні транспортні засоби, розташовані м. Кривий Ріг, вул. Урицького,4: 1. Автомобіль ЗІЛ 131Г, 1990 р. в., реєстр № 46-98 ДНР, стартова ціна - 8 500,00 грн. 2. Автомобіль ЗІЛ 131Г, 1990 р. в., реєстр № 46-97 ДНР, стартова ціна - 8 500,00 грн. 3. Автомобіль ЗІЛ 131Г, 1990 р. в., реєстр № 46-99 ДНР, стартова ціна - 6 000,00 грн. 4. Автоприцеп ГКБ-83011, 1990, реєстр. № 3926ХХ, стартова ціна 1 500,00 грн. 5. Автоприцеп ТАП 3755, 1990 р. в. , реєстр. № 3927ХХ, стартова ціна 1 500,00 грн. Ознайомлення з майном з пн.-пт. з 9:00 до 17:00 за місцем розташування. Оплата внесків: реєстраційний внесок _____ та гарантійний внесок 10 % від стартової ціни на розрахунковий рахунок Товарної біржі «Центральна», код ЄДРПОУ 32397054, № 26000054600071 в ФБК «ПриватБанк», МФО 305727.
Довідки за телефоном: 8 (0563) 20-08-88.

Центральна філія Універсальної біржі "Примус" оголошує Аукціон з продажу нерухомого майна, що знаходиться на балансі 8 навчального центру Державної спеціальної служби транспорту. Лот №1 Найменування: триповерхова будівля клубу з підвалом (літ. "Б-3"), первісна вартість: 20047400 грн. 00 коп., сума зносу - 13030790 грн. 00 коп. **Місцезнаходження:** м. Чернігів, вул. Щорса, буд. 18 Характеристика: Рік введення в експлуатацію - 1956. Загальна площа - 4137 м.кв., у т.ч. підвал 1087,69 м.кв. Висота поверху -3,55 м., підвал - 7,10 м. Стіни з керамічної цегли, перекриття і покриття з монолітного залізобетону, покрівля з хвилястих азбестоцементних листів. Земельна ділянка - не виділена, знаходиться в постійному користуванні. **Початкова вартість:** 22782749 грн. 00 коп., у т.ч. ПДВ. Для участі в аукціоні учасники зобов'язані подати заяву в належній формі, внести реєстраційний внесок в розмірі 228,00 грн. (у т.ч. ПДВ) та гарантійний внесок в розмірі 10% від початкової вартості об'єкту у розмірі 2278274,90 грн.(у т.ч. ПДВ) на р/р 26002014038579 в філії ВАТ "Укресімбанк" у м. Києві, МФО 380333, код ЄДРПОУ 35853820, одержувач - Центральна філія Універсальної біржі "Примус". Відшкодування витрат, пов'язаних з проведенням аукціону полягає на переможця аукціону. Аукціон відбудеться 18 травня 2009 року о 12.00 г. за адресою: м. Чернігів, вул. Шевченко, 15. Ознайомитись з майном можна щодня з 9.00 до 17.00 за його місцезнаходженням, звернувшись до організатора аукціону. Кінцевий строк прийняття заяв про участь в аукціоні - за три дні до початку проведення аукціону. Адреса організатору аукціону: м. Київ, пров. Радіщева, 3, офіс 209, час роботи - з 9.00 до 17.00. Вихідні: субота, неділя. Контактний телефон: (044) 224-53-80, (050)150-30-03.

Постановою Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 30.03.2009 р. у справі № 25/82/09 Приватне підприємство «Каліптус» (код ЄДРПОУ 35147327), розташоване за адресою: 69084, м. Запоріжжя, вул. Карпенка-Карого, 60, к. 29, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Петренко А. С., ліцензія АВ № 456395 від 27.02.2009 р. (адреса: 69063, м. Запоріжжя, вул. Комсомольська, буд. 30, тел. 8 (061) 764-56-97). Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО ЗАКРИТОГО ТИПУ - ПІДПРИЄМСТВО «СЕРГІЙ ТА НАДІЯ»
(01004, Україна, м. Київ, вул. Червоноармійська, 29, ідентифікаційний код: 14368714) повідомляє про скликання позачергових Загальних зборів акціонерів Товариства.
Дата проведення зборів - 10 червня 2009 року о 14-00.
Місце проведення зборів - 01004, Україна, м. Київ, вул. Червоноармійська, 29.
Питання порядку денного:
1. Про призначення Голови та секретаря Загальних зборів акціонерів.
2. Про припинення діяльності акціонерного товариства закритого типу підприємства «СЕРГІЙ ТА НАДІЯ» шляхом реорганізації його в Товариство з обмеженою відповідальністю «СЕРГІЙ ТА НАДІЯ».
3. Про призначення комісії з припинення діяльності Товариства шляхом реорганізації.
4. Про визначення місцезнаходження комісії з припинення діяльності Товариства шляхом реорганізації.
5. Про скасування реєстрації випуску акцій та анулювання свідоцтв про реєстрацію акцій.
6. Про призначення відповідальних осіб.
Реєстрація акціонерів: з 10 години 00 хвилин до 14 години 00 хвилин за адресою: 01004, Україна, м. Київ, вул. Червоноармійська, 29.
Довідка за телефоном: +38 044 246 3773.

18 квітня в Україні мінлива хмарність, переважно без опадів. Вітер північно-східний, південно-східний, 5—12 м/с, на півдні пориви до 15—20 м/с. Температура вночі від 0 до 9 градусів тепла, вдень 9—16°, місцями на Правобережжі потеплішає до 18—22°.

БАБУСИНІ РЕЦЕПТИ

Збираємо цілющі трави

Напровесні моя бабуся ходила з кошичками в ліс по трави. Вона говорила, що збирати їх можна після Великодня, на який би період він не припав. Тоді земля тріумфує, і дарує нам на здоров'я свою цілющість.

На другий тиждень після Христового Воскресіння збирають листя брусниці, кору дуба, листя і бруньки чорної тополі.

Листя брусниці приймають при жовчокам'яній хворобі. Столову ложку листя заварюють одною склянкою окропу, настоюють 30 хвилин і проціджують. Настій приймають по 2 столові ложки 4—5 разів на день протягом двох—трьох тижнів.

Кору дуба заварюють при розладі шлунка, п'ють як чай. Тополлю чорну застосовують при невралгії, ревматизмі та подагрі, вона зміцнює м'язові тканини.

Увага! При зборі всі трави треба складати окремо, не змішувати, ніж витирати серветкою, не можна рвати невідомі трави, вони можуть бути отруйними. І головне — перед вживанням тиєї або іншої лікарської трави обов'язково треба порадитися з лікарем.

Альжбетта ГРАЖИНОВСЬКА.

СМАЧНОГО!

Салат з копченою куркою

Візьміть: 1 копчену курячу грудку, 0,5 склянки чорносливу, 0,5 склянки волоських горіхів, 4 варені яйця, 1 середній солоний огірок, майонез.

Звичайно, можна і відварити курячу грудку, але смак салату дещо зміниться. Та, щоб визначити, який смак салату вам подобається більше, можна поекспериментувати.

Зніміть шкірку з грудки і виріжте кісточки. Поріжте м'ясо маленькими квадратами. Розпарений чорнослив теж дрібно поріжте. Подрібніть горіхи (по можливості до розміру горошини). Покришіть яйця, огірок поріжте кубиками. Потім усі компоненти перемішайте і заправте майонезом.

Наталія БОРИСПІЛЬСЬКА.

Сторінку підготували Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО та Оксана КАЛУГІНА.

ПРОДОВЖУЄМО ТРАДИЦІЇ

Фарбовані яйця — один з головних символів, що асоціюється з великодніми святами в усьому світі. А почалося усе з того, як розповідають легенди, що свята Марія Магдалина, ставши перед римським імператором Тиберієм, піднесла йому в дарунок червоне яйце і словами «Христос воскрес» провістила про воскресіння з мертвих сина Божого.

Писанками розговлялися за святковим столом зі скоромною — м'ясною і молочною — їжею. Їх дарували на щастя друзям, знайомим, роздавали жебракам, ходили на могили поминати батьків. У весільних обрядах ними благословляли молодих на сімейне щастя. Вважалося, що писанки оберігають від пожежі, градобобою посіву, допомагають при хворобі.

З натуральних барвників для крашанок господарки використовують цибульне лушпиння, що дає коричнево-золотий колір і свіжий сік буряка — відтінки виходять від ясно-рожевого до бордового.

Для того, щоб яйця зварилися крутими, необхідно варити їх 7—10 хвилин. Додайте 1—2 столові ложки солі, щоб вони не лопалися.

Трапляється, що яйця (і курячі, і качині з гусячими) бувають заражені збудниками шлунково-кишкових захворювань. Уявіть, скільки на шкарлупі може бути мікробів! Тому привчіть себе, перед

тим як розбити яйце на сковорідку або поставити варитися, обов'язково його вмити!

Українці славляться своїм мистецтвом створювати писанки. Майстри села Витвиця, розташованого в Івано-Франківській області, вчили мене цьому. Поділюся їхніми секретами.

Капанки

Треба взяти зварені вкруту яйця, барвники, тоненьку свічку, пензлик і серветки.

Яйце опускають у барвник. Потім на нього наносять кілька крапель воску з гарячої свічки. Опускають яйце в барвник іншого кольору і знову накапують кілька крапель воску на поверхню. Так повторюють кілька разів. Остиглий віск потрібно видалити серветкою або стопити над полум'ям свічки.

У художньому оформленні можна за допомогою тонкого пензлика нанести розтопленим воском візерунки, а потім пофарбувати яйця. Коли

вони обсохнуть — віск легко видалити.

Гуцульські крапанки

Сирі мокрі яйця обвалюють у сухому рисі, загортають у марлю (кінці марлі треба щільно зав'язати ниткою, щоб рис прилип до яйця) і варять у цибул'но у лушпинні звичайним способом. Виходять яйця в цяточку.

Писанки квіткові

Пофарбовані будь-якою харчовою фарбою яйця витирають серветкою, ставлять у підставку для яєць або чарку і швидко, на ще гарячі, наносять візерунки тонким акварельним пензликом. Малювати краще акриловими фарбами. У гуцульських селах фарбують яйця яскраво, малюючи на них ромашки, троянди, маки, колоски хліба і сонце.

Одна моя знайома вирізує потрібні фігурки зі скотча і наклеює їх на варені яйця.

Потім фарбує і дає обсохнути. Після цього акуратно видаляє скотч і отримує білі візерунки.

І не забудьте старий метод — натерти крашанки соняшниковою олією для сліпучого блиску!

Вікторія ЧЕРНЯВСЬКА.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА (з архіву «Голосу України»).

Є ІДЕЯ

У дусі свята

Поки господиня готує смачненьке до святкового столу, інші домочадці можуть прикрасити стіл.

● Приготуйте, наприклад, Великодній вінок. Тим більше, що зробити його власноруч дуже просто. Заздалегідь запасіться тонкими гілочками, будь-якими дрібними квітами й декількома метрами ніжно-зеленої декоративної стрічки. З'єднайте гілки в коло потрібного вам діаметра й закріпіть їх у такому положенні за допомогою ліски або тонкого дроту. Потім переплетіть квіти з гілочками й закріпіть «конструкцію» стрічкою. Такий вінок можна підвісити, а можна покласти на велику тарілку з писанками. Така композиція буде схожа на декоративне «гніздо».

● Ще можна вибрати кілька однакових посудин і помістити в них квіти (живі або штучні, але краще одного сорту й кольору). Розставте ці вази уздовж столу. Бажано, щоб таких прикрас було рівно стільки, скількох гостей ви очікуєте.

Світлана КАРПЕНКО.

Змочіть руки олією, а ніж — водою

ГОСПОДИНІ НА ЗАМІТКУ

Наближається Великдень, і багато господинь захочуть самостійно приготувати паску, печиво, здобу, пироги. Сподіваємося, що поради досвідчених кухарів, які ми для вас зібрали, будуть не зайвими.

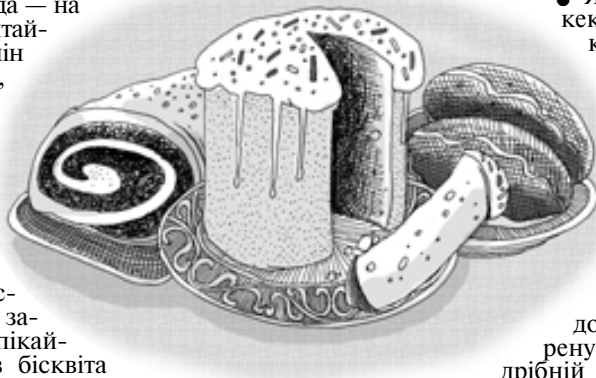
● У багатьох рецептах вказано «дрібка ваніліну», «сода — на кінчику ножа». Пам'ятайте, що соду або ванілін краще недокласти, ніж перекласти, інакше ви безнадійно зіпсуєте пиріг.

● Не місіть дуже довго пісочне тісто, інакше воно стане густим і жорстким.

● З бісквітним тістом також не варто надто старатися: випікайте одразу, інакше з бісквіта можуть зникнути пухирці повітря, він втратить смак і ніжність.

● Щоб дізнатися, чи спеклося тісто, встроміть у нього загострену дерев'яну паличку. Якщо вона залишиться сухою — пиріг готовий і його можна виймати з духовки.

● Щоб пиріг вийшов вдалим, намагайтеся

при випіканні перші 15 хвилин не відкривати духовку.

● Щоб при замішуванні дріжджового тіста воно не прилипало до рук, треба змазати їх олією.

● Тісто швидше підійде, якщо встромити у нього декілька трубочок макаронів.

● М'яке тісто легше поділити на частини, якщо покрити його пергаментним папером і розкачати розігрітою качалкою або пляшкою з теплою водою.

● Якщо пиріг, торт або кекс підгорів при випіканні, треба дати йому охолонути, а потім обережно зіскребти місце, що пригоріло дрібною тертушкою.

● Дріжджове тісто буде м'яким, пишним і легким, якщо безпосередньо перед випіканням в нього додати охолоджену варену картоплю, натерту на дрібній тертушці (2—3 картоплі на 1 кг борошна).

● Щоб круто зварене яйце нарізати акуратними тонкими шматочками, треба змочити ніж у холодній воді — жовток не криштитиметься.

Поради зібрала Валентина СОТНИКОВА (Укрінформ).

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Редактор номера Віктор НІКІПЕЛОВ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2009 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

БАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13. Зам. 741

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

